

Правильник Вмілостей УПЮ

ЗСА

18.VI.2001

ЗМІСТ

Вмілості Практичного Пластування

Картографія.....	19
Куховарення.....	21
Мандрівництво	24
Піонерство.....	32
Сигналізація – Комунікація	37
Табірництво	43
Одне Перо	28
Два Пера.....	12
Три Пера.....	43

Спортові Вмілості

Альпіністика	4
Їзда Верхи.....	16
Їзда на Вельосипеді	17
Легкоатлетика.....	21
Лещетарство.....	22
Плавання	33
Скелелазення	38
Спортові Ігри	41
Стріляння з Лука	41
Стріляння з Рушниці	42

Вмілості Домашньої Зарадності

Домашня Зарадність.....	13
Етикет	14
Кравецтво	20
Піклування Дітьми	30
Піклування Хворими.....	31
Плетення.....	34
Фінансова Зарадність	45

Вмілості Морського Пластування

Бортова Механіка	5
Будівництво Суден.....	6
Вітрильництво	9
Вітроплавання / Вітрогонення.....	9
Водне Лещетарство	10
Водолаження.....	11
Канойкарство	18
Морська Навігація	25
Морська Піонірка	26
Пілотаж.....	31
Скіперство	39
Суднознавство	42
Якірництво	46

Вмілості Першої Допомоги й Рятівництва

Водне Рятівництво.....	11
Перша Допомога I.....	29
Перша Допомога II	29

Природничі Вмілості

Екологія.....	14
Огородництво.....	28
Погодознавство.....	34
Природознавство	35
Приятель/-ка Тварин	35
Рибальство.....	36

Вмілості Спеціального Зацікавлення

Автознавство.....	3
Астрономія	4
Бібліотекарство	5
Військовик.....	8
Журналістика	15
Зимове Мандрівництво	15
Зимове Таборування.....	16
Мітологія	24
Моделювання	25
Перекладництво.....	28
Провідництво Туристів	36
Скавтове Побратимство	38
Український Амбасадор.....	44
Філателія.....	44
Фільмування.....	45
Фотографія	45

Мистецькі Вмілості

Акторство	3
Вишивання	7
Графіка.....	12
Кераміка	20
Любитель/-ка Мистецтва	23
Музика	26
Народні Танці.....	27
Образотворче Мистецтво.....	27
Писанкарство	30
Різьбарство	36
Сальонові Танці	37
Скульптура	39
Спів	40
Хороводи – Гагілки	46

Автознавство

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Вміє назвати по-українському всі важливі частини авта.
2. Пояснить принципи моторів внутрішнього запалювання: бензинового та дізеля.
3. Вміє вправно замінити колесо в авті.
4. Знає і може розпізнати 6 родів авт, та знає, де їх виробляють.
5. Знає як виміряти рівень оливи і додати в міру потреби.
6. Знає як набрати бензину до авта і заплатити за це.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Автознавста І.
2. Покаже як перевірити запальну систему, вичистити й випробувати запалові свічки.
3. Прочитає одну статтю у знаному автомобільовому журналі на вибрану тему, та переведе гутірку на сходинах.
4. Покаже як треба перевіряти батарею авта, та докаже як долучити дроти від одної батареї до другої коли треба підсилити батарею.
5. Покаже, що треба зробити після випадку - які документи треба представити, кому треба подзвонити та якими інформаціями треба поділитися і які форми виповнити.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Автознавста І і ІІ.
2. Переведе інструктаж із одним роєм, або гуртком, про частини авта, і покаже як змінити витирачки, виміряти рівень оливи і доллрати якщо потрібно, набрати бензину і вправно замінити колесо в авті.
3. Відвідає музей авт, або відбуде прогульку на перегони авт з групою, і опише про це до хроніки або до 'Юнака'.

Акторство

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Викаже участь у шкільних виставах, приналежність до драматичного гуртка чи мистецької студії слова.
2. Знає, на чім полягає театральне мистецтво актора: поведінка на сцені, театральні хисти, гра обличчя, вживання модуляції голосу та уставка дієвих осіб на сцені. Уживаючи цих засобів, прочитає в голос кілька уривків драматичних творів.
3. Викажеться прочитанням трьох драматичних творів українських драматургів: Лесі Українки, Миколи Куліша, й одного сучасного драматурга. Продискутує вибрану драму з гуртком, або з групою, під такими аспектами: побудова драми, техніка діалогу, ідея твору, та сценічні засоби.
4. Відвідає дві театральні вистави сам, з гуртком або групою, і проведе про них дискусію про провідний мотив, якість вистави, гру акторів, обстановку сцени й костюми.
5. Підготує з гуртком інсценізацію якоїсь поеми, драми, твору, або власної праці.
6. Переведе з гуртком підготований скеч на пластовій ватрі, чи на місцевім пластовім або шкільнім святі.

Альпіністика

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Здобуде вмільсть Мандрівництва I.
2. Розкаже про загальну потребу знання першої допомоги підчас альпіністики.
3. Знає правила безпеки горелажання, та знає, де шукати помочі.
4. Знає кліматичні умовини даної місцевости, та знає як поводитися під час мр'яки та темр'яви.
5. Знає загально про погоду і як можна пізнати зміни в кліматі без інструментів.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Альпіністики I.
2. Здобуде вмільсть 'Першої Допомоги'.
3. Знайде 25 кв.км. гірського терену, дороги та виходи на верхи гір та інші цікаві місця. Покаже це на мапі і переведе інструктаж на тему читання мап.
4. Знайде на мапі висоти гори хоча на 1750м. та здобуде цю гору з групою.
5. опише про це до хроніки або зробить допис до 'Юнака', разом зі знимками.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Альпіністики I і II.
2. Знайде дорогу до даної точки в гірському терені, вживаючи топографічну карту та компас. Викажеться вмінням послуговуватися ливною та гачками та здобуде цю гору.
3. Здобуде верх гори хоча на 2500 м. під час дводенної прогульки по висотах з групою.
4. Переведе з одним гуртком, або молодшою групою зацікавлених альпіністів, гутірку як нарисувати шкіц, вказуючи дороги, виходи на верхи гір та цікаві місця. Вміє визначити вершини гір за їхнім виглядом.
5. опише про здобуте знання і переведення точок 4 і 5 до хроніки і до 'Юнака', разом зі знимками

Астрономія

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає загально про зорі та їхні рухи.
2. Визначить на небі 12 сузір'їв (констеляцій). Пояснить 4 способи визначення сторін світу.
3. Вияснить, що це літні та зимові сузір'я, та сузір'я північної та південної півкуль.
4. Знає видані плянети на небі.
5. Знає мірила неба.
6. Пояснить, як відбувається затемнення сонця і місяця. Знає про вплив місяця на приплив і відплив моря.
7. Знає і розкаже про дію двох родів телескопів.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Астрономії I.
2. Докаже знанням користування картки зор'яного неба і зоріентує її на даний час.
3. Вичислить планети соняшної системи і подасть характеристики кожної планети або їхні місяці.
4. Розкаже про малі тіла соняшної системи: комети, метеорити, астероїди.
5. Заплянує із своїм гуртком, або групою, цікаву прогулянку до планетаріюму, і вислухає там цікаву програму про всесвіт. Про цю прогулянку напише допис до хроніки і до 'Юнака'.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Астрономії I і II.
2. З гуртком зорганізує і переведе гутірку на тему загальних відомостей про сонце: розміри, маса атмосфера, або на довільну тему.
3. Вияснить підчас мандрівки, прогулянки, тощо, про природу зірок - колір, температуру, склад і величини.
4. Пояснить дві головні теорії початку і життя космосу, знає деякі теорії із космології, і теорії на структури космосу.
5. Зорганізує і переведе нічну мандрівку/прогульку з гуртком, і переведе інструктаж. Напише допис до хроніки і 'Юнака'.

Бібліотекарство

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Розкаже про сучасний стан та розвиток бібліотек в світі.
2. Має власну бібліотеку українських книжок, виготовить і пропонує їхню бібліографію.
3. Пояснить Дюві систему (Dewey System) класифікації книжок, та вживання в бібліотеці його каталогу.
4. Розкаже яку потрібно мати освіту щоб стати бібліотекарем, та знати в яких школах можна її здобути.
5. Виготовить одну з вичислених:
  - а) бібліографію українських часописів та журналів у своїй країні поселення
  - б) бібліографію джерел для підготовки до однієї з пластових вмілостей, або з ділянки зацікавлення
6. Виконає одне з наступних завдань:
  - а) активно допоможе в пластовій станичній бібліотеці впродовж 4-ох місяців.
  - б) допоможе в шкільній або публічній бібліотеці впродовж 4-ох місяців.
  - в) допоможе в бібліотеці якоїсь організації впродовж 4-ох місяців.
7. Пояснить що таке екслібріс.
8. Знає які славні українські мистці виготовляли екслібріси.

Бортова Механіка

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає та докладно вивчить діяння чотири-тактового та дво-тактового бензинового та дизельного моторів.
2. Знає як діють такі системи в русі внутрішнього запалювання:
  - а) Система живлення паливом
  - б) Система запалювання
  - в) Газорозподільня та вихлопна система
  - г) Система стартування
  - г) Акумулятора
  - д) Електричного мотору
  - е) Регулятора амперажу і вольтажу
  - є) Систем холодження
3. Знає які є можливі дефекти в системах запалу та живлення.
4. Знає які є роди скриньок бігів на човнах.
5. Знає як направити зломаний пропелер.
6. Знає як доглядати мотор
7. Знає які світла є потрібні на різних величинах суден і як їх вмонтувати.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Бортової Механіки I.
2. Нарисує та докладно вивчить діяння чотири-тактового та дво-тактового бензинового та дизельного моторів.
3. Пояснить та покаже такі системи у моторі який юнак/юначка має перед собою:
  - а) Система живлення
  - б) Система запалювання
  - в) Газорозподільня та вихлопна система
  - г) Система стартування
  - г) Акумулятора
  - д) Електричного мотору
  - е) Регулятора амперажу і вольтажу
  - є) Система холодження
4. Порівняє бензиновий мотор до електричного мотора.
5. Пояснить, як функціонують 3 роди скриньок бігів на човнах
6. Направить зломаний пропелер.
7. Під час водного табору догляне мотор і запише до суднового журналу (log book).
8. Вмонтує світла які є потрібні на різних величинах суден.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Бортової Механіки II.
2. Приготує та переведе гутірку до вмілості Бортової Механіки I і II.
3. Під час року при станиці догляне мотор тримаючи судновий журнал (log book)

Будівництво Суден

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Розпізнає чотири роди кадовбів у суднах та знає їхні добрі і слабкі прикмети.
2. Знає які матеріяли вживані у будові суден та знає їхні добрі і слабкі прикмети.
3. Знає основи суденної архітектури та вміє читати технічні пляни човнів.
4. Знає які є роди вітрильників і назве їхні головні частини; знає головні частини корпусу судна.
5. Знає як обходитися з лінвами при судні; як уживати бльоки і поліспарти та вияснить механічну користь.
6. Знає як ущільнити та помалювати судно.
7. Знає принципи догляду суден, дерев'яних та інших, та вітрил підчас літа та зими.
8. Знає як діє стерновий механізм, коловорот до якора та мотор.
9. Знає як забезпечити дерево від гнилі, хробаків і наростів.
10. Знає які метали уживати у солоній воді і як забезпечувати судно від ушкодження.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Будівництва Суден I.
2. Покаже як обходитися з лінвами при судні; покаже як уживати бльоки і поліспарти та вичислить механічну користь при вжитку.
3. Ущільнить та помалює мале судно або частину більшого.
4. Візьме активну участь при будові або направі судна, протягом не менше як 15 годин.
5. Нарисує в трьох проєкціях в скалі між 1:6 до 1:15, лінії більшого вітрильника або іншого судна.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Будівництва Суден II.
2. Приготує та переведе гутірку до вмілості Будівництва Суден I і II.
3. Візьме активну участь при будові або направі судна, протягом не менше як 50 годин.

Вишивання

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає два роди матеріалів до вишивання і канви.
2. Вміє вишивати хрестиками і заволіканням.
3. Знає такі способи викінчування вишивок: обмітка, мережка
4. Вишеє три з вчислених речей: рушничок (на маленьку ікону 2.5x4.5 інча), серветку (6x6), закладку до книжки, частину народнього строю для ляльки, подушечку на голки.
5. Знає по одному взорові вишивки з 4-ох областей України.
6. Відвідає музей або виставку народнього мистецтва, головно відділ вишивок, або приватну збірку вишивок.
7. Вміє відрисувати взір з книжки.
8. Має в альбомі взори (кольорові фотокопії) до точки 4 і 5.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Вишивання I.
2. Покаже, який матеріал уживається до вишивання і які нитки є найкращі.
3. Вміє вишивати хрестиками, гладдю і яворівкою.
4. Знає такі способи викінчування вишивок: обмітка, косичка, мережка
5. Вишеє п'ять з вчислених речей: рушничок (на ікону 4x6), серветку (8x8), подушечку на голку, закладку до книжки, частину народнього строю для ляльки, подушечку до авта (на 2 боки).
6. Знає по одному взорові вишивки зі шістьох областей України.
7. Відвідає музей або виставку українського народнього мистецтва, головно відділ вишивок, або приватну збірку вишивок.
8. Відрисує взори котрі подобалися.
9. Має в альбомі взори до точки 5,6,8.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Вишивання I і II.
2. Вміє вишивати хрестиками, заволіканням, низом, гладдю і яворівкою.
3. Знає українські назви головних стібів
4. Знає такі способи викінчування вишивок: обмітка, косичка, зубкування, мережка.
5. Вишеє шість з вчислених речей: н.пр. рушничок (5x8), серветку, подушку, сорочку, блюзку, киптар та інші.
6. Прикрасить вишивкою одяг: сукню, блюзочку чи накидку (тільки для дівчат), спортову сорочку чи блюзку, светерок.
7. Знає по одному взорові з 10 областей України і пояснить чим різняться.
8. Зладить альбомик українських взорів з різних областей України, або табльо.
9. Відвідає музей або виставку українського народнього мистецтва, головно відділ вишивок або приватну збірку вишивок.
10. Переведе з молодшим гуртком або куренем гутірку про вишивання, або допоможе у переведенні Вишивання I.

Військовик

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає про організаційну структуру та формації українського війська княжої доби: князь, старшина, воїни.
2. Знає про княжі городи, вежі, заборона і ворота.
3. Розкаже про важливі походи та битви княжих часів: перші походи на Чорне море, походи Олега і Ігоря, війни з Візантією, війни з Польщею і Угорщиною.
4. Розкаже про трьох визначних князів.
5. Вміє давати впорядові накази в гуртку. Вміє по-пластовому привітатися і позвітувати.
6. Візьме участь у тереновій грі.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Військовика І.
2. Розкаже про організаційну структуру та формації українського війська часів козаччини.
3. Розкаже про важливі битви та походи козаків: морські походи, битви з турками, козацькі повстання, Хмельниччина.
4. Розкаже про Запорозьку Січ, козацький табір.
5. Розкаже про організацію і озброєння козацького війська: козацька рада, військова старшина, вибори старшини, військові ранги.
6. Переведе з гуртком впоряд однолавної та дволавної установки.
7. Складе плян теренової гри на козацьку тематику й переведе її.
8. Розкаже про ранги військових формацій своєї держави.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Військовика І і ІІ.
2. Приготує гутірку про організаційну структуру та формації українського війська нової доби.
3. Приготує таблицю показуючи військові ступені українських військових формацій нашого століття.
4. Розкаже про поважні битви українського війська ХХ століття: армії УНР - дивізії 'Галичина', армії ЗУНР, УПА
5. Розкаже про трьох військовиків нашого століття.
6. Розкаже про організацію і озброєння сучасного українського війська.
7. Переведе впоряд з куренем.
8. Заплянує і переведе теренову гру з двома куренями на військову тему.
9. Розкаже про важливі битви ХХ століття своєї держави.

Вітрильництво

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Здобуде вмiлiсть Плавання I.
2. Знає назви головних частин вітрильника; вмiє розпізнати роди вітрильникiв i вiяснити їх прикмети.
3. Знає правила морських дорiг та правила безпеки на вітрильнику.
4. Знає про вітри та як використовувати їх у вітрильництвi.
5. Знає як підійняти перекинутий вітрильник у водi.
6. Вмiє складати вітрила на переховання та опiкуватися вітрильником.
7. Вичислить виряд, конечний для безпеки на вітрильнику.
8. Знає подiбностi i рiзницi в плавбi мiж вітрильником а моторiвкою.
9. Вмiє пояснити вплив передбаченої погоди на вислiд водної подорожi.
10. Вiяснить фiзику вітрила та вітрильника.
11. Знає коли уживається слiдуючi якори: грибовий, грапельний, плуговий, адмiральський та правильну довжину линви.
12. Знає як заякорити вітрильник серед води на коротше та довше перебування з вiдповiдними вузлами.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закрiпить засади точок Вітрильництва I.
2. Здобуде вмiлiсть Плавання II.
3. Назве головнi частини вітрильника та вiяснить їхню ролю пiдчас плавби.
4. Покаже як поводитися з вітрильником: пiдносити та опускати вітрила, спускати рухомий кiль, скручувати та в'язати линви.
5. Проплине вітрильником трикутним курсом довжини не менше 3 км.
6. Приплине та вiдплине з пристанi у рiзних обставинах: вiтер вiд i до пристанi; вiтер паралельно iз пристанню.
7. Пiдйме перекинутий вітрильник серед води.
8. Складе вітрила на переховання та опiкується вітрильником.
9. Знає як вживати виряд, конечний для безпеки на вітрильнику.
10. Заякорить вітрильник серед води на коротший та довший побут.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закрiпить засади точок Вітрильництва II.
2. Здобуде вмiлiсть Плавання III.
3. Вiзьме участь в довшiй плавбi (не менше як 13 год.) на вітрильнику де викажеться знанням з Вітрильництва I i II.
4. Переведе гутiрку як приплисти та вiдплисти з пристанi у рiзних обставинах: вiтер вiд i до пристанi i паралельно iз пристанню.
5. Пiдчас року, опiкується вітрильником.

Вiтроплавання / Вiтрогонення

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Знає якi є роди дошок для плавання i вітрил до вiтроплавання. Розкаже про їхнi добрi i слабi прикмети.
2. Назве головнi частини дошки i вітрила i розкаже про їхню будову.
3. Вмiє опiкуватися дошкою та вітрилом. Знає як правильно приготувати дошку до перевозу i докаже як зберiгати дошку i вітрило на сушi.
4. Знає i розкаже про правила їзди на водi. Знає про безпеку зайнятть на водi.
5. Знає i розкаже який є вiдповiдний одяг на вiтроплавання.
6. Знає i покаже як орудувати дошкою i вітрилом на водi.
7. Покаже як нести дошку i вітрило, та як приготувати вітрило.
8. Вiяснить фiзику вітрила i вітру пiдчас їзди.
9. Знає про типи i пункти вітру у вiтроплаваннi.
10. На водi викажеться знанням їзди. Проплине вiтроплавом визначеною трасою. Пiдчас їзди докаже що знає як починати їзду, як стати на дошку, як пiднести вітрило i його тримати та як керувати дошкою.

Водне Лещетарство

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Здобуде вмiсть Плавання I.
2. Знає правила безпеки при тягненні лещетарів:
  - а) як, де і коли можна тягнути лещетаря
  - б) як обходитися з лещетарями у воді
  - в) правильна швидкість моторівки коли лещетар є на двох лещетах, коли на одній лещеті, коли босим
  - г) роля обсерватора
3. Вміє завязати шнур до моторівки, пояснить коли вживати які довжини шнура
4. Знає правила водної безпеки лещетаря
5. Знає слiдуючі сигнали лещетаря:
  - а) я готовий
  - б) їдь скорше
  - в) їдь поволіше
  - г) швидкість добра
  - г) затримай моторівку
  - д) їдь назад до пристані
  - е) закрути на право, закрити на ліво
  - є) я впав, вважайте
  - ж) я впав і себе пошкодив
6. Знає роди моторівок та їх користь для водного лещетарства.
7. Знає як сидіти у воді, як приготувлятися у воді на їзду, та як вставати з води.
8. Знає як вбрати лещета, зловити ручку шнура та вийти з води на двох лещетах, без допомоги.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Водного Лещетарства I.
2. Здобуде вмiсть Плавання II.
3. Покаже на суші техніку як сидіти у воді, як приготувлятися у воді на їзду, та як вставати з води
4. На глибокій воді вбере лещета, зловить ручку шнура та вийде з води на двох лещетах, без допомоги.
5. Успішно покаже:
  - а) як переїхати обидва кiльватери (wakes), повернутися до середини кiльватерів два рази без падання, та перескочити кiльватери на двох лещетах
  - б) як піднести обидві лещети, по одному, на дві секунди підчас їзди
  - в) як їхати по воді одну мiнуту на одній лещеті
  - г) як пустити шнур при березі й затримати рівновагу аж поки не зануриться у воді

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Водного Лещетарства II.
2. Здобуде вмiсть Плавання III.
3. Приготує, напише та переведе гутірку до Водного Лещетарства I та II; керує моторівкою з лещетарем.

Водне Рятівництво

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ - ДЛЯ СТАРШОГО ЮНАЦТВА

А. Здобуде посвідку успішного закінчення курсу водного рятівництва Червоного Хреста (Red Cross) або іншої організації, яка цим займається (YMCA, YWCA).

АБО

Б. Відповість на наступні вимоги:

1. Здобуде вмілість Плавання II.
2. Вдереться на воді з допомогою рук і ніг 5 хвилин.
3. Спочить до води в такий спосіб, щоб голова була увесь час над водою.
4. Вияснить три різні роди потопаючих.
5. Покаже, як звільнитися у воді з захоплення потопаючого.
6. Вміє уживати 'rescue tube' в басейні:
  - а) покаже, як скочити з нею до води на зігнені ноги (compact jump) і вияснить чому цей спосіб уживається.
  - б) покаже, як уживати три різні способи, щоб приблизитися до притомного потопаючого - задом, передом, і уживаючи двоє осіб.
  - в) притягне потопаючого 30 метрів до берега тими трьома способами.
7. Вияснить як витягнути непритомного з дна басейну, потягнути його до берега, і витягнути його на беріг.
8. Вияснить і покаже штучне віддихання і як привертати до притомності (CPR and AR). Вияснить як, коли і в яких випадках кликати професійну допомогу.
9. Вияснить правильний спосіб уживання 'backboard' у рятівництві.

Водолаження

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Здобуде вмілість Плавання I.
2. Знає медичні застереження проти водолаження; знає правила безпеки при водолаженні.
3. Знає всі важливі знаки вживані у зв'язку під водою.
4. Знає всі складові частини водолазного та нуркувального апарату та одягу; знає як його одягнути та доглядати.
5. Знає фізику водолаження.
6. Знає як створити плян водолаження уживаючи водолазну таблицю (dive table).
7. Знає як правильно випорожнити воду з маски під водою.
8. Знає як вживати компас під водою та зберігати позицію під водою.
9. Знає як зняти акваланг та знову вбрати під водою.
10. Знає як вирівняти тиснення повітря під водою та знає як правильно іти в низ і на гору.
11. Знає як правильно здобути неутральну плавучість (neutral buoyancy) під водою.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Водолаження I.
2. Здобуде вмілість Плавання II.
3. Здобуде посвідчення "Open Water Diver" організації PADI, NAUI, SSI або т.п.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Водолаження I і II.
2. Здобуде вмілість Плавання III.
3. Здобуде посвідчення "Advanced Open Water Diver" організації PADI, NAUI, SSI або т.п.

Графіка

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає яке приладдя уживається до виконання графічних робіт.
2. Може розказати про двох визначних графіків та їхню творчість.
3. Виконає три речі будь-якою технікою і повісить у домівці.
4. Відвідає виставку творів графіки.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Графіки I.
2. Пояснить процес виконання ксилографії, літографії, офорту, лінографії, чи інших технік. Може показати в гуртку ці стилі у формі гутірки/майстерні.
3. Нарисує малюнок/рисунок за допомогою пера та чорнила. Повісить у курінній кімнаті.
4. Заплянує для свого гуртка прогулянку до музею і відвідає виставку творів графіки. Вміє добре вияснити працю виконавцями тих творів. Про прогулянку вислати допис з фотографіями до Юнака.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Графіки I і II.
2. З молодшим гуртком переведе майстерню і покаже які є стилі графічних робіт.
3. Зорганізує для зацікавлених осіб майстерню/робітню, (можна запросити фахівця), та виконає речі будь-якою технікою. Усі роботи затримає і зорганізує у своїй станиці виставку. Поробить знімки з виставки та напише допис до хроніки або/і до Юнака.

Два Пера

Одне Пера, Два Пера і Три Пера юнацтво не здає на рівні проб, але на рівні спроможностей і знання.

1. Здобуде вмлість 'Одне Пера.'
2. Пояснить способи самозбереження серед природи у випадку непередбаченого довшого перебування далеко від цивілізації.
3. Виконає ТРИ зі слідуєчих завдань:
  - а) вилізе на дерево з ливною і без ливни
  - б) перейде через вузьку кладку або бельку
  - в) спуститься і вилізе з глибокої ями
  - г) переправиться через річку
  - г) вилізе на скелю та злізе з неї з допомогою ливни і без неї
4. Виконає ТРИ зі слідуєчих завдань:
  - а) зробить посуду для їжі й знаряддя для їди
  - б) зробить спис або вудку на рибу
  - в) зробить ніж або сокиру
  - г) зробить шнурок з природних матеріалів
  - г) зробить лук і стріли
5. Виконає кожне зі слідуєчих завдань:
  - а) розпізнає по два роди їстимих рослин, овочів та ягід
  - б) зробить та наставить по одній пастці для ловлення птахів, звірят і риб
  - в) збудує простий збірник на воду
  - г) опише та пояснить хід подій на підставі слідів
  - г) продемонструє способи маскуваня та підходження серед природи, а зокрема підкрадження без звуку і 'застигнення' в русі
6. Збудує схоронище для кількадечного перебування в природі і перебуде в ньому НА САМОТІ одну ніч. Віддаль від місця інструктора, згл. інших схоронищ мусить бути 250 - 500 метрів. Дозволений виряд: пластовий однострій, куртка, ніж, коц та дощевик або пластикова плахта.

Домашня Зарадність

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає і пояснить про безпеку дома і в домівці.
2. Пояснить і покаже, як правильно стояти на драбині, на кріслі або на іншому підвищенні при порядкуванні чи направі дому чи в домівці.
3. Розкаже які приладдя до чищення, і їх комбінації (мила і порошків) можуть бути шкідливі.
4. Вміє задержати порядок у себе в кімнаті чи шатрі.
5. Виконає вдома або в пластовій домівці п'ять (5) з поданих нижче робіт:
  - Повісить картину
  - Поміє вікно
  - Змінить електричну жарівку
  - Прочистить затканий злив
  - Поміє долівку в кухні чи лазничці
  - Наоливить замок, вміє зарадити коли скриплять двері
  - Поміє дерев'яну долівку
  - Вичистить килим
  - Поміє посуду

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Домашньої Зарадності I.
2. Вміє розділити сміття в дома згідно з екологічними правилами, і знає правила екології пов'язаної зі сміттям у вашому місті, або знає як ділити відпадки і що робити зі сміттям на таборі і під час мандрівки.
3. Вміє правильно уживати пилку, щипці, шруботяг та інше приладдя для дрібних направок. Вміє зберігати це знаряддя від знищення.
4. Знає які знаряддя повинні бути в кожній хаті для загальних направок.
5. Виконає дома або в пластовій домівці, шість (6) з поданих нижче робіт:
  - Прикріпить занавіси на вікно й на двері
  - Наоливить машину до шиття, вкляде голку
  - Забезпечить на зиму вікно або двері
  - Змінить гумову прокладку в крані
  - Нагострить ніж
  - Полатає порвану одягу
  - Пришиє гудзик
  - Пришиє шев в одяжі
  - Почистить піч до вареня чи печення
  - Покосить траву
  - Пообтинає кущі біля хати
6. Почистить і прибере з гуртком домівку.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Домашньої Зарадності I і II.
2. Підготує гутірку про чистоту свого довкілля для гуртка.
3. Переведе гутірку з гуртком про чистоту під час мандрівки.
4. Виконає дома або в пластовій домівці, чотири (4) з поданих нижче робіт:
  - Помалує або потапетує кімнату
  - Полякерує одну з таких речей: вікно, двері, крісло, полицку
  - Зліпить розбиту порцеляну та склеїть дерев'яний предмет
  - Вставить шибу у вікно.
  - Направить одну із домашніх допоміжних машин
  - Зріже мале, нездорове дерево
  - Почистить докладно одну із житлових кімнат у хаті
  - Опікується травною біля хати впродовж одного місяця - підсипати добривом, косити, полоти і т.п.

Екологія

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Відвідає музей, акваріум, крамницю з рибами, або бібліотеку і довідається про три (3) морські риби і три (3) риби свіжої води, їхні притаманності, харчування і розмноження. Виготовить їхній 'природний ланцюг харчування'.
2. Відвідає став, ріку, озеро або багна на те, щоб слідкувати за різними тваринами які там живуть. Розуміє важливість озер для життя тварин, птахів і риб. Приготує природний 'ланцюг харчування тварин свіжої води'.
3. Відвідає місце, де вирощують дерева (н.пр. різдвяні ялинки або на зруб) та довідається які державні закони стосуються таких місць.
  - а) виготує карту дерева - назву, висоту об'єм стовбура, і т.д.
  - б) розкаже, чому таке збереження дерев є корисне для тварин і для охорони довкілля
4. Відвідає місце де є різні смуги ґрунту. Викопує яму на метр і розгляне смуги. Знає про чорнозем і важливість погною.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Екології I.
2. Довідається від професійного еколога про проблеми занечистення рік і озер та закони які охороняють риби перед виловленням. Знає про рибальський закон і має дозвіл на рибальство.
3. Розвідає про чищення міської води і про каналізацію в місті. Відвідає установу де очищають (фільтрують) міську воду.
4. На таборі - довідається від лісничого про охорону і збереження лісів, і чому це потрібно. Розуміє чому не можна стинати дерев без плану, проблеми зв'язані з паразитами на деревах, як організується садження дерев. Виготує план для охорони і збереження лісу.
5. Знає які наслідки має кислотний дощ на ріки, дерева, землю. Розуміє проблеми ерозії. Збудує і використовує в городі нагнійник (composter).

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Екології I і II.
2. Зв'яжеться з місцевою групою збереження довкілля і візьме участь в акції очищення довкілля.
3. Візьме участь в садженні дерев.
4. Вишле пробку води до аналізу. Виготує таку аналізу.
5. Приготує гутірку або інформації про важливість збереження ґрунту.
6. Сконтактується з екологічною групою з України, або у світі, і візьме участь в одній з акцій організації.

Етикет

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Знає, що є добра поведінка (етикет) та чому потрібно її практикувати.
2. Може відповісти на питання - 'Чи добра поведінка/етикет виходить з моди!'
3. Продискутує з гуртком - як поводитися у слідуючих ситуаціях:
  - а) Розмові: зі знайомими, з чужими, з ровесниками, з дорослими (привіти, знайомлення, титули)
  - б) Телефонном: як відповідати, як представлятися, як передавати доручення (телефонічні машини, коли третя особа перебиває)
  - в) Листування: листовий папір, як звертатися, як адресувати, підписи, роди листів (офіційні, подяки, рекомендації, скарги, поздоровлення, вибачення, співчуття, товариські, любовні, святочні)
  - г) При столі: накриття, поведінка: як господар, як гість, що, коли, як, чим подавати, як їсти
  - г) Спорт: як грач, як глядач, чесність в спорті
  - д) 'Рантки': роля дівчини, роля хлопця
  - е) Подорожування: автом, автобусом, поїздом, літаком. В готелях, в іншій країні, з товаришем/-кою подорожі, жінка сама
  - є) Мода: що коли підходить, неформальний одяг, вечірній одяг, капелюхи, рукавички, біжутерія,
  - ж) Різне: запрошення і відповіді, 'давати на чай', відмовляти, позичати, курення, домашні звір'ятка
4. Знає що робити у непередбаченій ситуації.
5. Розкаже що робити, коли несподівано опиниться у непередбаченій ситуації.
6. Розкаже яке відношення мають правила етикету до Пластового закону.

Журналістика

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає які є українські газети і журнали у своїй країні.
2. Знає які є пластові видання і читає їх.
3. Знає найбільше вживані знаки друкарської коректи.
4. Виконає одне із слідуєчих завдань:
  - а) напише про якусь подію до хроніки гуртка або куреня
  - б) напише допис до пластового журналу 'Юнак'

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Журналістики I.
2. Приготує таблицю для курінної кімнати на якій можна знайти 10 українських часописів, журналів і знає дещо про них - де виходять, хто є редактором, і ціль публікації.
3. Розкаже про три роди статей які можуть бути поміщені у газеті і пояснить різниці поміж ними (н.пр. стаття від редакторів, звідомлення, постійний допис, і т.д.)
4. Напише статтю або репортаж до пластового журналу і перешле разом із знімками.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Журналістики I і II.
2. Виконає принайменше два з нижче поданих завдань:
  - а) зрєдагує бодай одне число курінної, гурткової чи таборової газетки
  - б) співпрацює в редагуванні одноднівки табору або Свята Юрія
  - в) Напише допис до одноднівки або до журналу 'Юнака', або до газети
3. Переведе з гуртком гутірку на тему важливості пластової преси.
4. Зорганізує ред-колегію гурткової, курінної або таборової газетки і припильнує видати цю газетку. Подбає щоб вислати одне число до 'Юнака.'

Зимове Мандрівництво

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Пояснить як зимовий мандрівний виряд рїзняється від літнього. Пояснить характерні риси і спосіб використання слідуєчого виряду зимового мандрівництва:
  - мандрівні чоботи
  - особистий одяг (тро-верстовий)
  - наплечник
  - спимішок
  - матрац
  - шатро
  - піч
  - ліхтарка
  - аптечка
2. Пояснить і докаже практичне знання вжитку слідуєчого мандрівного приладдя:
  - снігоступи
  - залізні скоби
  - нордійські лещета
  - кійки
3. Докладно пояснить і докаже своє практичне знання особистої безпеки підчас зимової мандрівки:
  - а) як тіло тратить і зберігає тепло
  - б) який є відповідний вжиток особистого одягу
  - в) який є відповідний рівень харчування і пиття
  - г) як запобігти гіпотермію, відводнення і відмороження
  - г) як запобігти випадки спричинені несподіваними змінами погоди і обставин терену (бурі, лявіни і т.п.)
4. Візьме участь в двох зимових мандрівках відповідних до знання і фізичної спроможности. Де відповідно у відношенню до терену використовує підчас мандрівки приладдя подане в точці (2): снігоступи, залізні скоби, нордійські лещета і кійки.

Зимове Таборування

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Пояснить як зимовий таборовий виряд різняється від літнього. Пояснить характерні риси і спосіб використання слідуєчого виряду зимового таборування:
  - наплечник
  - шатро
  - спимішок
  - матрац
  - особистий одяг (тро-верстовий)
  - пляшка на воду
  - піч
  - приладдя до куховарення
  - ліхтарка
  - аптечка
2. Докладно пояснить і докаже своє практичне знання:
  - а) способів таборування в зимі (колиба, шатро, сніговий дім або квінзі/іглу)
  - б) знахідки і перечищення води
  - в) отримання особистого тепла і здоров'я тіла
  - г) запобігання і практичне лікування гіпотермії, відводнення, відмороження
  - г) отримання екологічної чистоти серед зимової природи
3. Візьме участь в будові снігового дому (квінзі або іглу) або шатра в зимі, у якому перебуде одну ніч.

Їзда Верхи

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає анатомію коня і хвороби коней.
2. Знає засади безпеки щодо їзди верхи.
3. Вміє осідлати коня і правильно закладати уздечку.
4. Знає правильну дієту для коня.
5. Знає і вміє правильно сідати на коня.
6. Візьме участь у прогулянці кіньми.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Їзди Верхи I.
2. Переведе гутірку з гуртком, або групою, на тему методи давання наказів коням.
3. Докаже, що знає як годувати, поїти та чистити коня.
4. Знає і може показати як їздити на коні трьома засадничими швидкостями: ходюю, скоком і гальопом.
5. Зорганізує і візьме участь самостійно, або з гуртком, в одноденній прогулянці кіньми. Опише про цю прогулянку до хроніки і до 'Юнака'.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Їзди Верхи I і II.
2. Переведе з гуртком гутірки та інструктажі зі згаданими вимогами в першому і другому ступені.
3. Зорганізує і переведе з гуртком одноденну прогулюку кіньми і опише про цю прогулюку до пластового журналу 'Юнак'.
4. Під час прогулюки докаже, що вміє перескакувати на коні звичайні теренові перешкоди.
5. Розкаже як шанувати коня та практикує засади безпеки при їзді верхи.

Їзда на Вельосипеді

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Знає частини вельосипеда і вмiє їх утримувати у добромy станi. Прoдемонструє:
  - а) як направити пошкоджену душу вельосипеда
  - б) як наоливлювати вельосипеда
2. Прoдемонструє добру їзду на вельосипедi i як всiдати i зсiдати з обох бокiв, виминати перешкоди, та як їхати тримаючи керму одною рукою.
3. Прoдемонструє як прикрiпити до вельосипеда запований наплечник i втримає рiвновагу на обвантаженому вельосипедi.
4. Знає й примiнює в практицi засади гiгiєни й безпеки на вельосипедi.
5. Знає приписи вуличного руху й дорожнi знаки.
6. Користуючись мапою, опрацює плян одноденної мандрiвки вельосипедом. Вiдбуде мандрiвку пiсля цього пляну з гуртком або одинцем. Замiтка: вельосипед слiд показати при перевiрцi.

Канойкарство

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Здобуде вмiсть Плавання I.
2. Знає розвиток будови канойки, байдарки, каюка або подiбних човнiв та пояснить рiзницю мiж ними.
3. Назве частини канойки та весла; пояснить як тимчасово направити зломане весло i як залатати дiру в канойцi не менше як iнч в дiаметрi.
4. Знає приписи навантаження канойки та правила безпеки.
5. Знає як спустити канойку у воду та правильно причалити до сушi з кам'янистого берега, з пiскового берега та з пристанi.
6. Знає як гребти наступними способами: вiдштовх, притяг, широкий розмах, гребний вiдштовх i стрим.
7. Повеслує канойкою в двiйку 100 метрiв, веслуючи 50 метрiв виключно з одного боку канойки, тодi 50 метрiв з другого боку.
8. Правильно замiняється мiсцем сидження з другою особою в канойцi з канойкою на сушi.
9. Знає як правильно вискочити i всiсти в канойку на водi.
10. Знає як випорожнити свою канойку без допомiч другої канойки i знає як перевернути затоплену канойку на водi при допомiч нетопленої канойки.
11. Знає як зробити в парi портаж канойкою та вирядом.
12. Вияснить як пiзнати в кам'янистiй, плиткiй рiчцi безпечний шлях.
13. Знає як переховати канойку на березi пiсля вживання.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закрiпить засади точок Канойкарства I.
2. Здобуде вмiсть Плавання II.
3. Спустить канойку до води та правильно причалить до сушi з кам'янистого берега, з пiскового берега та з пристанi.
4. Вмiє гребти наступними способами: вiдштовхом, притягом, широким розмахом, гребним вiдштовхом i стримом.
5. Повеслує канойкою одинцем 150 метрiв, веслуючи 75 метрiв виключно з одного боку канойки, тодi 75 метрiв з другого боку.
6. Правильно замiняється мiсцем сидження з другою особою в канойцi з канойкою на водi.
7. Правильно вискочить i всiде в канойку на водi.
8. В повному одязу проплине 25 метрiв до берега у тончiй канойцi.
9. Випорожнить свою канойку без допомiч другої канойки i переверне затоплену канойку на водi при допомiч другої канойки.
10. Зробить у двiйку портаж канойкою та вирядом не менше нiж 2 кiлометрiв/1.5 миль.
11. Вiдбуде одноденну прогулку в канойцi де юнак/юначка веслує не менше як 4 години.
12. Правильно переховає канойку на березi пiсля її вживання.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закрiпить засади точок Канойкарства II.
2. Здобуде вмiсть Плавання III.
3. Переведе гутiрку з юнаками/юначками до вмiлости Канойкарство II.
4. Вiдбуде прогулку в канойцi де юнак/юначка веслує не менше як 50 кiлометрiв/30 миль (не мусить бути в той сам день.)
5. Виготує плян одно-тижневої прогулки канойкою уживаючи вiдповiднi карти.

Картографія

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Розкаже, що це топографічна мапа та як нею користуватися, зокрема пояснить:
  - а) основні знаки та символи
  - б) мірило або масштаб
  - в) систему вживання кольорів
  - г) спосіб означування різьби терену
  - г) сторони світу та магнетичні відхилення
2. Розкаже, що це компас та як ним користуватися, і продемонструє;
  - а) зорієнтування мапи при допомозі компаса
  - б) визначування напрямку азимутом та спосіб ходу за азимутом.
3. Пояснить та продемонструє як:
  - а) обчислити довжину дороги на основі мапи
  - б) знайти сторони світу при допомозі сонця, полярної зірки, та природи
  - в) міряти пройдену віддаль в терені, вживаючи довжину своїх кроків.
4. Виконає кожне зі слідуєчих завдань:
  - а) нарисувати плян-шкіц табору включно з околицею в промірі 200-300м. від центру табору
  - б) вживаючи тільки компас, успішно пройде за азимутом означену трасу довжини 500м. із трьома змінами напрямку.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Картографії I.
2. Додатково, продемонструє як:
  - а) знайти своє місце на мапі і визначить місце в терені способом ресекції азимутів
  - б) обчислити геометричні поміри недоступних предметів в терені
  - в) зміряти віддаль в терені 'на око'.
3. Нарисує шкіц з відбутої прогульки.
4. Вживаючи тільки топографічну мапу і компас, успішно пройде трасу лисячого бігу.
5. Знає що таке 'GPS' і може доказати, як це працює. Зорієнтується в терені і перейде трасу уживаючи систему 'GPS'.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Картографії I і II.
2. Спільно з гуртком запланує трасу трьо-денної прогульки, означуючи рівень та стрімкість траси, місця на нічліги, та місця на здобуття води. Спільно з гуртком відбуде цю прогульку, опісля обговорить плян траси та як її можна поправити.
3. Приготує та переведе гутірку або інструктаж до вмілости Картографії I і II
4. Спільно з гуртком підготує і підготує трасу лисячого бігу із контрольними пунктами, включно із мильними пунктами.
5. Успішно перейде хід за азимутом.
6. Перейде з гуртком інструктаж про загальну картографію, орієнтацію в терені, і продемонструє як уживати 'GPS'. Це може бути частиною інструктажу виготовленого на ЛШ, ШБ чи КВТ.

Кераміка

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає в загальному історію розвитку виробів з глини, зокрема в Україні.
2. Знає та розкаже коротенько про техніки формування керамічних виробів: вільне та стрічкове ліплення, точення на гончарному крузі, формування шаблоном, та лиття зі шкіперу
3. Може розрізнити технологічні види кераміки (теракотта, майоліка, фаянс, порцеляна, кам'яна маса)
4. Може зробити одну керамічну річ.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Кераміки I
2. Розкаже про різницю в орнаменті трипільської, гуцульської і київської кераміки.
3. Розкаже про основні мотиви орнаменту: рослинний, тваринний, змішаний і з геометричними елементами.
4. Приготує до курінної кімнати афіш з розмальованими формами керамічних робіт, мотиви орнаменту та стилі (трипільський, і т.д.). Пояснить засади розміщення орнаменту і пристосування його до форми предмету.
5. Переведе з гуртком гутірку на вільну тему про кераміку.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Кераміки I і II.
2. Зорганізує майстерню для зацікавлених одиниць (можна попросити фахівця) і учасники майстерні вислухають гутірки і інструктажі про вироблення керамічних предметів. Крім того, учасники розмалюють власноручно кераміку. Після випалення, зорганізує виставку робіт і опише про це до хроніки чи до 'Юнака'.
3. Зорганізує прогулянку на виставку або до музею кераміки.

Кравецтво

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Вміє добре володіти голкою.
2. Підшиє обдерту спідничку чи штани.
3. Зашіє розпорений шев в якійсь частині одягу.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Кравецтва I.
2. Вміє добре пришити гудзик до блузочки, спіднички, жакета чи плаща: сильно стягнути гудзик до матерії і між гудзом і плащем зробити відступ і його обвинути кілька разів ниткою від голки. Закінчить відтинаючи нитку сховану.
3. Викроїть фартух чи рівну спідничку та вшиє на машині.
4. Пришиє латку до штанів.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Кравецтва I і II.
2. Вміє все зробити із вимог попередніх ступенів. Купить або відрисує форму суконки, штанів чи блузки на свій вимір, викроїть точно після інструкцій і пошиє.
3. Можна заступити шиття особистого одягу із шиттям напиханого звіряти.
4. Сам або з гуртком пошиє для куреня чи гуртка якийсь стрій і прапорець.
5. Сам або з гуртком переведе інструктаж про шиття. Заплянує і відвідає музей - особливо відвідає відділ призначений народній ноші або розвитку моди.

Куховарення

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Пояснить та покаже що знає засади гігієни таборової кухні:
  - а) як вдержати чистоту в кухні
  - б) що зробити з відпадками
  - в) як підготувати миття посуду та їдунок
  - г) як переховувати харчі (магазинування), кухонне приладдя й посуд.
2. Зробить для вжитку при кухні з природних матеріалів два приладдя. Наприклад:
  - а) гачки на баняки
  - б) щипці до вогню
  - в) забезпечення проти поширення вогню
  - г) пеньок або колоду для рубання
3. Знає та пояснить як збудувати три головні полеві кухні, та знає де й коли їх уживати. Збудує одну із них та правильно розпалить вогнище мокрими та сухими дровами.
4. Сам успішно дижував в кухні на таборі або прогульці, та продемонструє як варити чай, і ще три додаткові страви, як наприклад: кашу, компот, бараболлю, городину, зупу, та як спекти на полевому вогнищі м'ясо.
5. Знає усі угруповання їжі, і пояснить з чого складається добре відживлення.
6. Придбає дрова для одноденного таборування, забезпечить їх проти дощу.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Куховарення I.
2. Збудує три головні полеві кухні, розпалить кожну мокрими і сухими дровами.
3. Зварить на полевій кухні сам, або з гуртком, повний обід під час табору або прогульки.
4. Заплянує мен'ю на одноденну і дводенну прогульку, що є добре збалансований під оглядом дієтичним і практичним.
5. Знає і покаже як переховувати харчі під час прогульки і таборування на одному місці.
6. Виконає обов'язки кухаря впродовж одного дня, і відповідь за всі пов'язані з тим обов'язки.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Куховарення I і II.
2. Переведе гутірку про куховарення підчас прогульки, чи табору з гуртком.
3. Підготує мен'ю на дводенну курінну прогульку, або дві дводенні гурткові прогульки. Пояснить які харчі є потрібні для меню, щоби задовільнити головні дієтичні потреби.
4. Переведе дві гутірки про куховарення з молодшим юнацтвом, або підготує інструктаж для ЛШ/ШБ або КВТ.

Легкоатлетика

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає про легкоатлетичні змаги останніх Олімпійських ігрищ: хто були першуни, зокрема відзначить участь та осяги українців.
2. Знає правила та потрібну підготовку таких змагів: стусан кулею, скок в довжину, скок у височину, короткий біг, біг на довшу віддаль, штафету, і кидання диском.
3. Опрацює плян легкоатлетичних змагань для свого гуртка, куреня, станиці або табору.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Легкоатлетики I.
2. Візьме участь в організуванні та переведенні одних легкоатлетичних змагань.
3. Викажеться що є активним членом у дружині (групі) легкоатлетики у своїй школі, в пластовій дружині або у спортовому клубі, та має понадпересічні осяги в одній з ділянок.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Легкоатлетики I і II.
2. Переведе гутірку про легкоатлетичну під час спорту, чи табору, з гуртком.
3. Зорганізує і переведе легкоатлетичні змагання для гуртків в курені, чи на таборі.
4. Переведе дві гутірки про легкоатлетичну з молодшим юнацтвом, головню підкреслить осяги славних змагунів із різних легкоатлетичних ділянок. Виготовить табльо або брошурку для юнацтва і передасть це до хроніки або/і Юнака.
5. Виготовить табльо осягів особистих членів свого гуртка із різних спортів.

Лещетарство

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

Альпійського стилю

1. Має власний лещетарський виряд: лещета з безпечниковим в'язанням (англ. Safety bindings), кийки й черевики. Розуміє важливість безпечникових в'язань і гамульців (safety brakes), або безпечникових ремінців (straps). Знає як правильно вдягатися. Вміє носити лещетарський виряд.
2. Пояснить правила безпеки й поведінки на лещетарських теренах, зокрема відповідальности лещетаря (Skier's Responsibility Code), або декальог ФІС - Міжнародної Лещетарської Федерації (Federation Internationale de Ski).
3. Знає основи першої допомоги в травматичних пошкодженнях, відмороженнях і наглих захворюваннях.
4. Знає як вживати різні лещетарські витяги.
5. Продемонструє хід на рівному й легко похилому терені.
6. Продемонструє повороти на місці переступленням передів і задів лещет.
7. Продемонструє хід під гору на легко спадистому (15-20)терені:
  - а) драбинкою боком (side stepping)
  - б) ялинкою (herringbone climbing)
  - в) пів-ялинкою half side stepping)
8. Продемонструє правильне вставання після падіння.
9. Продемонструє прямий з'їзд в з'їздовій поставі з поворотним переходом до схованого плуга (gliding plow), а опісля перехід до гальмуючого плуга (breaking plow) і затримування на визначеному місці.
10. Продемонструє повороти плугом (snowplow turns).
11. Продемонструє зісування вбік (side slipping).
12. Продемонструє з'їзд навскіс (traverse) зі затримом паралельного повороту під гору (stop christie).
13. Продемонструє затримку з прямого з'їзду досувно-паралельного повороту під гору з опором (stem christie uphill).
14. Продемонструє їзду досувно-паралельними поворотами з опором плугом (elementary christie).
15. Пояснить можнородну систему знакування лещетарських теренів.
16. Покаже на карті лещетарські терени Карпат.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

Альпійського стилю

1. Має відзнаку вмілости першого ступеня з альпійського лещетарства.
2. Має власний лещетарський виряд, такий як для першого ступеня.
3. Назве й пояснить пять типів альпійських лещет і їх примінення.
4. Назве й пояснить ділянки альпійського лещетарства в програмі змагань Зимової Олімпіади.
5. Продемонструє й пояснить кілька вправ корисних для фізичної заправи й підготовлення до лещетарського сезону.
6. Продемонструє й пояснить правильний догляд лещет зокрема сподів й крайів.
7. В терені для заавансованих лещетарів продемонструє
  - а) Опановану скорість в їзді паралельними поворотами короткого, середного й довгого радіюса.
  - б) гокейну затримку в обидві сторони з прямого зїзду.
  - в) їзду через горбки (mogul skiing)

Любитель/-ка Мистецтва

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає, які є роди мистецтва (малярство, скульптура, і т.д.)
2. Знає матеріали і техніку, що використовується для робіт в конкретних родах мистецтва.
3. Виявить здібності і плекання одного роду мистецтва.
4. Розповість про життя свого улюбленого мистця і розкаже про цю особу на гурткових сходах

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Любителя Мистецтва I.
2. Розкаже різницю про водяні та олійні фарби, темперу та ґрунти: клейові, олійні та емульсійні.
3. Розкаже види і жанри скульптури. Розкаже про техніку виконання (віск, глина, теракота, метал, камінь)
4. Розкаже про розвиток історії мистецтва від найдавніших часів до сучасних - та докаже знанням славних митців. Це можна зробити у формі стінки для прикрашення кімнати у домівці.
5. Відвідає галерію з гуртком та напише допис до хроніки про цю прогулянку.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Любителя Мистецтва I і II.
2. Переведе з гуртком чи куренем гутірку про давноруський іконопис, техніку його виконання, порядок розташування ікон в іконостасі. Розповість про відомих майстрів іконопису.
3. Розкаже характеристику мистецтв □ епохи відродження, класицизму та романтизму. Знає митців/виконавців тих епох (можна підібрати собі форму виконання цього проекту - гутірку, інструктаж, стінку, відео)
4. Приготує стінку і подасть приклади відомих художників із течії реалістів, імпресіоністів, постімпресіоністів, кубістів, футуристів, експресіоністів, сюрреалістів, та інші.
5. Розкаже про найбільші галерії в Україні та в світі.
6. Заплянує для гуртка, або групи, відвідини галерії та продемонструє знання мистецтва. Про цю прогулянку напише до хроніки і перешле допис до 'Юнака'.

Мандрівництво

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Вміє пояснити з чого складається мандрівний виряд, і має такий виряд: наплечник, спимішок, підстілку, мандрівні черевики, дощевик, полеву пляшку, пластовий ніж, компас, мандрівне шатро (шатро може бути власність гуртка чи куреня.)
2. Пояснить:
  - а) правила безпеки та поведінки під час мандрівки.
  - б) гігієну мандрівки та спосіб охорони перед піхурами, і їх лікування
  - в) спосіб пакування наплечника та як мандрувати з важким наплечником і без нього.
  - г) знає про екологічні засади мандрування у державних парках, та на інших теренах.
  - г) покаже що вміє пізнавати трійливі рослини і пояснить що треба робити, якщо натрапити на них, і як лікуватися.
3. Пояснить як треба вдягатися на мандрівку лісом, в горах і т.п.
4. Візьме участь у одній південній мандрівці, і одній одноденній мандрівці зі своїм гуртком чи табором (з вирядом.)

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Мандрівництва I.
2. Сам заплянує, або з гуртком, або з проводом, плян одноденної мандрівки (5-6 миль) для одного гуртка і допоможе її перевести.
3. Підготує детальний плян дводенної 15 кілометрової мандрівки (в гористому терені може бути 10 км. мандрівка.)
4. Виконає кожне зі слідуєчих завдань:
  - а) відбуде дві 15 км. мандрівки з вирядом (в гористому терені може бути 10 км. мандрівки).
  - б) відбуде одну дводенну або триденну мандрівку з нічлігом під шатром.
5. Напише звіт, або статтю до хроніки або до 'Юнака' про одну із вищеподаних мандрівок. Треба включити дати, мету, трасу, провідників та цікаві факти чи переживання із відбутої мандрівки.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Мандрівництва I і II.
2. Заплянує та переведе з гуртком дві мандрівки по приблизно 15 км. (може бути 10 км. В гористих теренах.)
3. Підготує гурток до прогульок тим, що переведе підготовчі гутірки подаючи слідуєчі інформації:
  - а) безпека під час мандрівки.
  - б) виряд який потрібний під час мандрівки.
  - в) гігієна мандрівки.
  - г) екологія під час мандрівки.
  - г) як пакувати наплечник на мандрівку.
4. Візьме участь у одному мандрівному таборі, АБО відбуде з гуртком чи табором одну 30 км. мандрівку з повним вирядом (може бути 20 км. у гористому терені.)

Мітологія

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Знає, що це мітологія і її вплив на розвиток держав, вірування народів і на літературу.
2. Розшукає і випише цікаві дані про богів/богинь і про стародавню передхристиянську віру українців (перед існуванням Київської русі). Подасть усі інформації, разом із ілюстраціями богів до книжечки і створить 'словничок української мітології'. На курінних сходинах, або на прогулянці, представить цей проєкт.
3. Прочитає один літературний твір на тему української мітології (н.пр. 'Слово о полку Ігореві', 'Лісова Пісня', 'Тіні забутих предків', і т.д.) Напише зміст про цей твір. Головно підкреслить вплив мітології на розвиток вірування народу. На сходинах переговорить і порівняє теми творів.
4. Знає про розвиток греко-римської мітології. Може виписати і розказати про богів із часів греко-римської імперії, вплив на розвиток держав, традиції, календар'я, та літератури.
5. Може показати як стародавня віра людей і вірування в богів перейшла у теперішні традиції пов'язані із релігійними святами, обрядами та щоденними традиціями українців.
6. Підготує і переведе на курінних сходинах театральну виставу з одного мітологічного оповідання з часів греко-римської мітології.
7. Словничок-книжечку передасть до хроніки і опише цю вмілість до курінної хроніки або/і допис до 'Юнака'.

Моделювання

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає який матеріал вживається до даного проєкту та як його підготувати.
2. Знає про поділки і пропозиції.
3. Виконає з дерева або іншого матеріалу модель літака, корабля або авта.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Моделювання I.
2. Виконає з дерева модель сигналізаційної вежі, мосту або модель таборових споруд.
3. Зробить з довільного матеріалу модель архітектурної будівлі або модель Січі.
4. Зі своїм гуртком переведе гутірку на тему безпеки при уживанні приладдя під час виконання моделєвих проєктів.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Моделювання I і II.
2. Переведе гутірку про моделювання з молодшим гуртком, та покаже свої проєкти.
3. Сам зробить 3 різні моделі і дасть на виставу.
4. Разом із одним гуртком збудує модель курінного табору.

Морська Навігація

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає складові частини та пояснить як діє секстант та хронометер. Знає завдання морського альманаху та вміє ним користуватися.
2. Вміє користуватися радієвими часовими сигналами.
3. Пояснить співвідношення географічної довжини та часу.
4. Докладно пояснить слідуючі терміни:
  - а) географічна довжина та ширина
  - б) рівнобіжники та полуденники
  - в) зворотники та полярні кола
5. Знає спосіб розпізнання місця побуту на підставі попередньої зміряної позиції (dead reckoning).
6. Вміє користуватися таблицями морських течій, припливів та відпливів.
7. Знає 10 навігаційних зір та планет; знайде та назве 10 навігаційних сузір'їв на небі, а зокрема кожен зірку в сузір'ї Оріон
8. Пояснить сучасні електронічні способи знайдення позиції судна (LORAN, GPS).

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Морської Навігації I.
2. Покаже як діє секстантом вертикальні та горизонтальні кути. Уживає морський альманах.
3. Користується радієвими часовими сигналами.
4. Покаже спосіб розпізнання місця побуту на підставі попередньої зміряної позиції (dead reckoning).
5. Покаже як знайти й визначити позицію судна на картах при допомозі секстанта, хронометра, та морського альманаху, в день і в ночі.
6. Приготовить і уживє різні електричні сподоби (GPS, LORAN) знайдення позиції судна.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Морської Навігації II.
2. Здобуде вмість Морської Комунікації.
3. Приготовить та переведе гутірку до вмілості Морської Навігації I та II.
4. Візьме участь в плаванні де навігує, уживаючи секстант та зірки і планети (but not ground based).

Морська Піонірка

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Покаже як закінчувати ливну трьома способами.
2. Зав'яже та вияснить пристосування 15-ох вузлів
3. Вияснить які є роди лив та обчислить максимальне обтяження міких та сталевих лив.
4. Покаже як користуватися бльоками та поліспастом; обчислить механічну користь.
5. Вміє будувати: ливові мости, ливові драбини, кладку, пристань (сталу та плаваючу), морську щоглу та таборів урядження (лятрину, кухню, стіл, тощо). Збудує принайменше три такі предмети, з котрих два будуть з морського влаштування.
6. Вміє приладити якори до подвійного заякорення судна.
7. Вміє переносити човен на суходолі.

Музика

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає історію української музики та її визначних представників
2. Знає життя та твори хоча шести світових композиторів.
3. Подасть свої враження (розповіддю або описом) з одного концерту, який слухав/-ла безпосередньо або через радіо.
4. Грає на музичному інструменті.

ДРУГІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Музики I.
2. Грає на одному музичному інструменті. Заграє на ньому три композиції на сходах.
3. Знає п'ять народніх українських інструментів і розкаже про них на сходах. Приготовить стінку до курінної кімнати.
4. Підготовить відповідну музику на ватру або імпрезу (відповідно до змісту) та власним гранням причиниться до її мистецького успіху.
5. Знає про музичні стилі (клясична музика, джаз, модерна, і т.д.) і коротенько розкаже про їх розвиток на курінних сходах.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Музики I і II.
2. Переведе гутірку про музику з молодшим гуртком, на тему вищих вимог.
3. Зорганізує прогульку до музею, головню до відділу інструментів та музики. Підчас прогульки подбає, щоби учасники прогульки вислухали гутірку про знайдені речі у музею. Подбає, щоби описали про цю прогульку до хроніки.
4. Зорганізує групу на концерт будь якого стилю музики. Поділиться враженнями під час сходин.
5. Підготовить концерт для членів гуртка, куреня чи станиці, і сам заграє на ньому.

Народні Танці

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає про походження українських народних танців.
2. Назве та виконає 15 звичайних та присідових кроків.
3. Затанцює сам/а або з гуртком/групою один народній танець.
4. Знає відповідну ношу до повищого танцю та з якої частини України походить танець.
5. Виступить два (2) рази на пластових або громадських імпрезах. Замітка - посвідка відбутого курсу танців, не старша як один рік, є рівновартісною з точками 2,3,5.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Народніх Танців I.
2. Розкаже на які групи ділимо українські народні танці.
3. Знає хоч один танець із слідуєчих частин України:
  - а) Полтавський
  - б) Гуцульський
  - в) Лемківський або волинський
4. Знає один танець дівочий (для дівчат) або хлопячий (для хлопців).
5. Виконає 10 комбінацій кроків.
6. Покаже, як треба розігрітися перед пробою танців, чи виступом, щоб не ушкодити м'язів при виконанні танців.
7. Виступить п'ять (5) разів на пластових або громадських імпрезах.
8. опише або розкаже як виглядають слідуєчі народні строї:
  - а) Полтавський
  - б) Гуцульський
  - в) Один із слідуєчих:
    - Лемківський
    - Волинський
    - Галицький
    - Бойківський
    - Козацький

Замітка - посвідка відбутого курсу танців, не старша як один рік, є рівновартісною з точками 2,3,4,5,6

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Народніх Танців I і II.
2. Належить до танцювальної групи, або бере участь у танцювальних таборах літом.
3. Переведе гутірку про народні строї, та пояснить чому треба дотримуватися точного стилю строю.
4. Переведе гутірку про походження українських народних танців з гуртком.
5. Навчить гурток або групу один народній танець, та виведе його на сходах куреня, чи на іншій імпрезі.
6. Підготує кроки та музику до одного танцю для гуртка чи роя.

Образотворче Мистецтво

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Знає в загальному історію українського образотворчого мистецтва (напрямки та його чільні представники).
2. Назве головних представників українського образотворчого мистецтва XX-го століття.
3. Знає в загальному історію світового образотворчого мистецтва та головні його напр'ямки.
4. Знає різні роди малярської техніки.
5. Подасть 5 власних праць в ділянці образотворчого мистецтва.
6. Розкаже, на гурткових чи курінних сходах, про одного українського образотворчого мистця.

Огородництво

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Покаже, що вмє копати землю на город, та поділити її на грядки.
2. Посіє три (3) роди городини і три (3) роди квітів, та заопікується ними аж вони виростуть.
3. Розкаже як переховувати через зиму слідує: картоплю, горох, цибулю, буряки, моркву.
4. Знає де ростуть і пізнає:
  - а) черниці (борівки), порічки, агрест, трускавки
  - б) паприку, редьку, помідори, огірки

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Огородництва I.
2. Розуміється на родах землі і погноях.
3. Назве і покаже 12 рослин у звичайнім городі.
4. Вмє приготувати розсаду, знати час сіяння і садження, та правильне підливання.
5. Знає що додавати до землі щоби збільшити kwasоту землі.
6. Заплянує і виплекає з насіння чотири (4) роди городини або квітів.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Огородництва I і II.
2. Впродовж одного сезону, заплянує, посадить, з насіння і розсади, свій власний куток в городі. Там має бути не менше 10 родів городини чи квітів. Город треба полоти, підливати, і давати відповідне добриво (fertilizer), а в кінці треба його відповідно зліквідувати під зиму.
3. Веде денник в котрому записана праця яку проведено в городі, і свої спостереження в часі праці.
4. Підготує і переведе з гуртком гутірку на тему огородництва.

Одне Перо

Одне Перо, Два Пера і Три Пера юнацтво не здає на рівні проб, але на рівні спроможностей і знання.

1. Пояснить правила перебування серед природи.
2. Пояснить як слід поводитися у випадку заблукання серед природи, та покаже як:
  - а) розпізнати сторони світу при допомозі сонця і зір,
  - б) зв'язатися з можливими шукачами,
  - в) вибирати дорогу в випадку потреби переходу на інше місце.
3. Пояснить як розпізнавати й охоронятися від трійликих рослин, гадюк та небезпечних звірів.
4. Пояснить потребу води для людського організму, та як
  - а) розпізнавати та охоронятися від гіпотермії та соняшного удару,
  - б) знаходити воду серед природи,
  - в) очищувати воду для пиття.
5. Розпалить вогонь тертям сухих патикув, соняшним промінням при допомозі скла або іншим примітивним способом. В ніякому разі не вільно вживати сірників, запальнички або інших модерних засобів розпалення вогню.

Перекладництво

ОДНОРАЗОВА ВМІЛОСТЬ

1. Добре знає за порядком українську азбуку, щоби могли свобідно користуватися словником.
2. Знає що є *ідіом*. Вияснить чому знання ідіомів необхідне для перекладництва. Дасть по 10 примірів ідіомів в українській і англійській мовах.
3. Перекладе статтю з української газети англійською мовою.
4. Перекладе статтю з англійської газети українською мовою.
5. Напише оголошення про пластове зайняття до української і англійської газети.
6. Перекладе англійською мовою один із віршів ШЕСТИДЕСЯТНИКІВ

Перша Допомога I

(п.н. "FIRST AID")

Перша Допомога I

А. Здобуде відзначку першої допомоги від Червоного Хреста (Red Cross) або іншої подібної організації, яка спеціалізується у навчанні першої допомоги.

АБО

Б. Відповість слідуючим вимогам:

1. Пояснить закони про уділення першої допомоги потребуєчим.
2. Пояснить як запобігти дальшому ушкодженню людини в нещасливому випадки, коли ступінь покалічення не є усталений.
3. Пояснить як розпізнати чотири роди ран. Пояснить небезпеку інфекції, покаже і пояснить чотири способи стримування кровотечі.
4. Зробить список речей потрібних у полевi аптечці, покаже та пояснить їх вживання. Продемонструє як стерилізувати матеріал на бандажі та як їх правильно вживати.
5. Покаже і пояснить як рятувати людину поранену електричним цтрумом, та як діяти коли людина є ще дальше в контактi з проводом електрики.
6. Пояснить і розрізнить ознаки зламання і звихнення рук чи ніг та покаже, що робити в таких випадках.
7. Зробить ноші та продемонструє як переносити людину зі скомплікованим зламанням або тяжким покаліченням.
8. Пояснить два роди штучного віддихання та практично продемонструє їх.
9. Пояснить які є роди отруєння, способи охорони проти них, та що робити у випадках отруєння.
10. Пояснить ознаки та покаже, що робити в таких випадках: зомління, шоку, попарення, соняшного удару, запоморочення.
11. Розрізнить важливіші заразливi хвороби, пояснить їхні ознаки та як хоронитися перед ними.
12. Опікується аптечкою та успішно виконує обов'язки гурткового, курінного або таборового санітаря хоч протягом повних двох днів, під час мандрівки або в таборі.
13. Знає, що робити у випадку укушення трійливої гадюки, бджіл і скаженої звірини.

Перша Допомога II

(п.н. "C.P.R.")

Перша Допомога II

Можна лиш виказатися здобутою посвідкою курсу 'Оживлювання' - під назвою "C.P.R." – (Cardio-Pulmonary Resuscitation).

Таку посвідку з курсу можна отримати вислухавши курс.

Після успішного закінчення курсу, показати посвідку, і щойно тоді буде дозволено носити відзначку Першої Допомоги II.

Писанкарство

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає про походження писанок в Україні.
2. Знає про звичаї пов'язані з писанками.
3. Розповість дві великодні легенди пов'язані з писанням писанок.
4. Розкаже яке значення писанка має в українських віруваннях.
5. Розповість про символіку зв'язану з яйцем і орнаментом. Пояснить значення бодай 4-ох символів.
6. Вміє розпізнати стиль писання писанок з трьох інших частин України.
7. Знає техніку писання писанок.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Писанкарства I.
2. Пояснить різні техніки писання писанок, пояснить що таке 'драпанка', і як їх виконувати.
3. Покаже 5 способів розділення яйця.
4. Пояснить 8 символів які вживають на писанках.
5. Виконає 5 писанок і пояснить спосіб якими вони були виконані. Писанки повинні бути принайменше у 3-ох кольорах.
6. Вміє розпізнати писанки з принайменше 5 частин України. Має картини різних писанок.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Писанкарства I.
2. Має власну збірку зворів писанок з різних областей України.
3. Має написаних 12 писанок.
4. Переведе гутірку з гуртком про писанки і курс писання писанок з гуртком чи роєм.
5. Заплянує зі своїм гуртком або групою, прогулює до музею, де є виставка писанок.

Піклування Дітьми

(2-6 років)

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає в загальному, як дбати про здоров'я дитини.
2. Вміє зачесати дитину.
3. Знає як одягнути дитину на прохід, чи на забаву надворі.
4. Вміє підібрати відповідно до віку забавки, знає які іграшки небезпечні для дітей у різних вікових групах, і пояснить чому.
5. Вміє розповісти три (3) казки для дітей.
6. Вміє заспівати три (3) дитячі пісні.
7. Вміє забавити дитину, і гратися з нею п'ять (5) год.
8. Викажеться посвідкою де опікувалася/-вся дитиною вісім (8) годин, коли батьки не могли бути дома.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Викажеться із знанням першого ступеня.
2. Викажеться прочитанням книжки про піклування дитиною.
3. Знає, в загальному, як дбати про здоров'я дитини.
4. Знає розподіл дня в житті дитини даного віку - 4 до 6 років життя.
5. Знає дитячі гри для розваги й науки. Вміє підібрати відповідно до віку забавки, і знає які іграшки небезпечні для дитини і чому.
6. Вміє розповісти п'ять (5) казок для дітей.
7. Вміє заспівати п'ять (5) дитячих пісень.
8. Викажеться посвідкою, що опікується дитиною 15 годин.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Вміє одягнути й зачесати дитину, і приготувати дитину до сну.
2. Знає розподіл дня в житті дитини даного віку (немовляти до 4-го року життя.)
3. Знає дитячу літературу й журнали для дітей.
4. Вміє зварити й подати дитині кілька страв (4 страви).
5. Викажеться посвідкою, що опікується дитиною 25 годин.
6. Переведе гутірку на тему 'опіка над дітьми', або напише допис до газетки, чи журналу описуючи якусь пригоду чи переживання яке пов'язане з опікою над дітьми.

Піклування Хворими

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Знає про загальні симптоми захворювання (гарячка, біль, висипка, і т.д.)
2. Вміє влаштувати кімнату для хворого, змінити білля, стелити ліжко, мити й годувати хворого й подати ліки.
3. Вміє дати холодні оклади.
4. Знає як поводитися при заразливій недусі.
5. Знає дезинфекцію посуду й відходів.
6. Знає який має бути склад домашньої аптечки та як уживати поодинокі ліки.
7. Вміє зміряти температуру тіла й кімнати, пульс і віддих. Вміє вести карту температури.
8. Має хоч три дні практики в піклуванні хворими.
9. Вміє розрадити хворого (читання, ігри), зробіть це для когось з родини чи знайомих.

Пілотаж

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає основи діяння магнетичного компаса та жирокомпаса.
2. Пояснить будову магнетичного компаса та назве його складові частини.
3. Знає як зробити поправки на варіацію і девіацію. Вияснить їх причини.
4. Нарисує компасну рожу з поділкою на ступні та 32 сторони світу.
5. Обчислить компасний курс на карті між місцевостями віддаленими не менше як 10 кілометрів.
6. Знає спосіб вимірювання положення судна на карті, уживаючи обсервації побережжя через пельорус і спосіб ресекції азимутів та корабленної книги та зі системою GPS.
7. Знає як діє фатометер; знає три способи мірювання глибини води.
8. Зробить та позначить ливну до мірювання глибини.
9. Знає як зміряти швидкість судна.
10. Вміє читати навігаційні карти, покаже як користуватися рівнобіжними лініями, кутоміром, цирклем і листами світел.
11. Пояснить значення краски, числа та світла боїв. Знає стандартну урядову систему боїв.
12. Знає воднодорожні правила та значення сигналів трубами та світлами між суднами.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Пілотажу I
2. Обчислить компасний курс на карті між місцевостями віддаленими не менше як 10 кілометрів та попровадить тим курсом судном.
3. Знайде положення судна на карті, уживаючи обсервації побережжя через пельорус і спосіб ресекції азимутів та корабленної книги за системою GPS.
4. Зміряє глибину води уживаючи три різні способи і порівняє висліди.
5. Зробить та позначить ливну до мірювання глибини; зміряє нею глибину води.
6. Зміряє швидкість судна не уживаючи електричного швидкометра.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Пілотажу II
2. Приготовить та переведе гутірку до вмілості Пілотаж I та II.

Піонерство

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Пояснить правила безпеки при вжитку різних піонерських приладів та викаже поправний вжиток, загострення, та зберігання щонайменше слідуєчих предметів: ножа, сокири, пилки, джагана і лопати.
2. Розпізнає з вигляду хоча п'ять (5) різних дерев та пояснить їх ужиткову вартість для піонерства.
3. Зав'яже та пояснить пристосування слідуєчих вузлів: пластового, лікарського, рибальського, зашморгу, подвійного зашморгу.
4. Візьме участь у будові таборової брами, моста, або вежі чи іншого більшого таборового проекту.
5. Збудує сам, або із своїм гуртком на таборі піонірське приладдя біля свого шатра для ужитку під час табору (н.пр. трикутник, вішак, крісло та інше.)

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Піонерства I.
2. Продемонструє способи стинання дерев, рубання дерева на окремі бальки, та як загорстювати жердки.
3. Покаже що вміє правильно обтинати галузки дерева.
4. Зав'яже та пояснить пристосування хоча слідуєчих вузлів: ткацького, скороту, вісімкового, теслярського, зашморгу, р'ятівничої петлі, звичайної ключки, і мандрівничого.
5. Продемонструє поправний спосіб перехресного, трикутного, скісного і паралельного в'язання.
6. Пояснить спосіб будови слідуєчих споруд: вежі, моста, брами, лятрини, машту, дараби, пристані і стола, та зробить модель або нарисує детальний плян будови одної із вищеподаних споруд.
7. Бере активну участь у плянуванні і переведенні праці над одною із вищеподаних споруд зі своїм гуртком або групою під час табору.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ:

1. Закріпить засади точок Піонерства I і II.
2. Вміє виміряти верству дерева і ширину ріки.
3. Заплянує, зорганізує та відповідає за виконання трьох зі слідуєчих завдань:
  - а) Збудує піонерську вежу не менше як 5 м. висоти.
  - б) Збудує сплав або дарабу, яка втримає на воді найтяжчого члена будівничої групи.
  - в) Збудує сталу або плаваючу пристань для двох або більше човнів.
  - г) Збудує міст нормальної величини через воду, мочари або провалину, не менше як 5м. широку.
  - г) Збудує польовий стіл для одного гуртка.
  - д) Збудує таборову браму або іншу таборову споруду.
4. Підготує та переведе гутірку та практичні зайняття з гуртком про правила безпеки при вживанні різних піонірських приладів.
5. Навчить юнака/-чку (до першого ступеня) як в'язати 5 вузлів, та пояснить як і коли їх уживати.
6. Практично вправляє усі засади безпеки коли працює при будь-якій будові.

Плавання

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Вичислить правила безпеки та здоров'я при плаванні.
2. Спочить у воду на ноги, та на голову (якщо можливо й безпечно) з дошки і з берега.
3. Під водою пропливе 10 метрів і вдержиться 10 секунд.
4. Вдержиться на воді, у вертикальній позиції, з допомогою ніг і рук 3 хвилини, а 30 секунд з руками над водою.
5. Витягне цеглу (або інший важкий предмет) з принайменше 8 стіп глибини в басейні і притягне до берега 2 метри.
6. Пропливе в одязі 25 метрів і тоді роздягнеться у воді (штани, сорочка, скарпетки, сандали чи тенісівки).
7. Пропливе 4-ма стилями плавання:
  - 50 м на спині
  - 50 м кравлем
  - 50 м жабкою
  - 50 м боком або метеликом
8. Пропливе довільним стилем 200 м.
9. Продемонструє вжиток сорочки, весла або іншого предмету для рятування потопуючого.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Вичислить правила безпеки та здоров'я при плаванні.
2. Спочить у воду на ноги, та на голову (якщо можливо й безпечно) з дошки і з берега.
3. Під водою пропливе 15 метрів і вдержиться 12 секунд.
4. Вдержиться на воді, у вертикальній позиції, з допомогою ніг і рук 7 хвилин, а одну хвилину з руками над водою.
5. Витягне цеглу (або інший важкий предмет) з принайменше 8 стіп глибини в басейні і притягне до берега 2 метри.
6. Пропливе в одязі 25 метрів і тоді роздягнеться у воді (штани, сорочка, скарпетки, сандали чи тенісівки).
7. Пропливе 4-ма стилями плавання:
  - 75 м на спині
  - 75 м кравлем
  - 75 м жабкою
  - 75 м боком або метеликом
8. Пропливе довільним стилем 400 м.
9. Продемонструє вжиток сорочки, весла або іншого предмету для рятування потопуючого.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Вичислить правила безпеки та здоров'я при плаванні.
2. Спочить у воду на ноги, та на голову (якщо можливо й безпечно) з дошки і з берега.
3. Під водою пропливе 25 метрів і вдержиться 15 секунд.
4. Вдержиться на воді, у вертикальній позиції, з допомогою ніг і рук 10 хвилин, а одну хвилину 15 секунд з руками над водою.
5. Витягне цеглу (або інший важкий предмет) з принайменше 8 стіп глибини в басейні і притягне до берега 2 метри.
6. Пропливе в одязі 25 метрів і тоді роздягнеться у воді (штани, сорочка, скарпетки, сандали чи тенісівки).
7. Пропливе 4-ма стилями плавання:
  - 100 м на спині
  - 100 м кравлем
  - 100 м жабкою
  - 25 метеликом
8. Пропливе довільним стилем 500 м.
9. Продемонструє вжиток сорочки, весла або іншого предмету для рятування потопуючого.

Плетення

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Вміє плести гачком і дротами.
2. Виплете три речі з таких частин одягу: светер, шалик, шапку, навушники, рукавички й скарпетки.
3. Виконає нескладний взір гачком і дротами, зі зразків або опису в книжці чи журналі.

Погодознавство

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Розпізнає та назве 10 формацій хмар, та вяснить яку погоду вони заповідають.
2. Опише дію трутного барометра та анероїдного барометра.
3. Вяснить інформації та зміни на синоптичній карті впродовж 4-ох днів.
4. Пояснить що таке абсолютна та зглядна вологості та їхній вплив на погоду. Опише 4 роди мряки.
5. Вяснить що таке постійні та льокальні вітри та як вони постають.
6. Вяснить такі атмосферичні явища: теплі та зимні фронти, дощ, громовиця, циклон, тайфун, мряку, веселку, росу, торнадо, міраж, полярне світло, град.
7. Знає систему та скалю Бюфорта для означення вітріф. Знає морські сигнали (прапорами і світлами), для визначення сили вітру.
8. Покаже як застосовувати головні принципи при заповіданні погоди.
9. Відвідає метеорологічну станцію.
10. Знає про працю та публікації б'юра погоди в країні свого поселення. Знає на якій радіовій фреквенції бюро погоди заповідає погоду.
11. Предскаже погоду впродовж двох днів на таборі або на прогульці.

Природознавство

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає загально про фльору і фавну України та країни свого поселення.
2. Розпізнає по 10 різних пtiць, комах, тварин.
3. Розпізнає 10 дерев і 10 рослин.
4. Має збірку засушених рослин та розкаже про них.
5. Розпізнає слiди трьох тварин і трьох пtiць.
6. Знає про засади екології у своїй місцевості.
7. Прочитає одну книжку про життя тварин чи пtiць і розкаже зміст на сходах.
8. Знає як опікуватися пташкою взимі.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Природознавства I.
2. Опише ролі державних парків чи заповідників у збереженні тварин і рослин у своїй країні.
3. Розпізнає по 5 різних пtiць, комах, тварин.
4. Розпізнає 5 дерев і рослин.
5. Розпізнає слiди 7 тварин і 5 пtiць.
6. Має збірку засушених комах та розкаже про них.
7. Знає які тварини засипляють на зиму, а які не засипляють.
8. Знає які рослини і тварини є охоронені законами країни в якій живе, та знає про способи охорони їх. Переведе з гуртком інструктаж про охоронні закони своєї держави.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Природознавства I і II.
2. Знає які суперечності існують пов'язані з питанням охорони законів тварин і рослин, продискутує це питання з гуртком чи кураем.
3. Прочитає книжку або дві статті пов'язані із екологією та збереженням тварин і рослин і розкаже про них гурткові.
4. Розпізнає три (3) трійливі рослини і знає як лічитися і хоронитися від них.
5. Розпізнає три (3) трійливі гадюки у своїй околиці.
6. Розпізнає і знає історію корисних для життя рослин. Має збірку 10 рослин які мають лікувальну вартість, і 10 які мають харчувальну вартість.
7. Заплянує прогулянку серед природи (або до парку, ботанічного городу, заповідника тощо) і з гуртком, або групою, переведе їх через це місце вияснюючи роди рослин чи тварин, і подасть цікаві інформації. Разом з гуртком опише цю прогулянку до хроніки і до 'Юнака'.

Приятель/-ка Тварин

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ - ДЛЯ МОЛОДШОГО ЮНАЦТВА

1. Знає в загальному про анатомію домашніх і господарських тварин.
2. Опише які є об'яви ран, зломання, звихнення, вичерпання, вдавнення та кульгання тварин. Знає спосіб уділення першої допомоги у легких випадках.
3. Знає закони охорони своєї тварини.
4. Піклується хоча пів року одною із домашніх тварин.
5. Докаже знання (в загальному) дієти, звичок і потреб свого звірятка.

Провідництво Туристів

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Знає добре плян місцевости де живе, вмє свобідно в ній порушатися, і знає можливі засоби транспорту та ціну оплат на них.
2. Має книжечку провідника (якщо такий існує) місцевости де живе.
3. Знає цікавіші місця для відвідування туристами.
4. Знає історію своєї місцевости та важливіші події зв'язані з нею, як теж незвичайні оповідання про місця, людей, чи історичні особи.
5. Знає про життя українців у даній місцевости: церкви, школи, установи, музеї, галерії тощо. На загальній мапі місцевости зазначить ці об'єкти.
6. Зорганізує й переведе для групи туру по місті, зробить кошторис, подбає про засіб транспортації та подбає, щоб прогулька була якнайцікавіша.

Рибальство

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Назве головні приладдя для рибалки.
2. Назве 4 роди риб та знає, де вони плавають і як можна їх розпізнати.
3. Знає коли є дозволений рибальський сезон на 5 видів різних риб у своїй околиці. Пояснить, чому деякі риби охороняються законом в різні пори року.
4. Знає де можна здобути дозвіл (у своїй околиці) на риболовлення.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Рибальства I
2. Покаже як вживати головні приладдя для рибальства.
3. Покаже як прив'язати гачок до нитки одним способом.
4. Розпізнає та назве 10 родів риб, знає їхні ознаки та розповість про спосіб життя.
5. Відвідає порт рибальських кораблів або корабель та оповість нашо сітки є потрібні і як їх вживається. Напише допис до хроніки і 'Юнака'.
6. Отримає дозвіл на риболовлення в даній околиці і зловить хоча 2 риби, почистить їх, та зварить на вечерю.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Рибальства I і II.
2. Може навчити інших як прив'язати гачок до нитки трьома різними способами.
3. Разом з гуртком виготовить таблицю родів риб, визначить де можна їх знайти, і в якому сезоні можна їх ловити за дозволом околиці. Вималює, подаючи розміри і характеристики тих риб. Таблицю повісить в домівці.
4. Разом з групою виконає хоча б одне з наступних завдань:
  - а) виплести рибальську сітку
  - б) збудувати власну штучну 'мушку' при гачку для ловлення риб
5. Відвідає порт рибальських кораблів або корабель з гуртком або групою і опише про це до 'Юнака'.

Різьбарство

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Знає в загальному історію українського різьблення у дереві (в яких областях України воно досягло особливого розвитку).
2. Знає коротку біографію хоча одного народного майстра різьблення.
3. Знає назви мотивів орнаментального різьблення по дереву.
4. Вирізьбить власноручно 2 дерев'яні предмети (н.пр. хрест, тарілку, ложку, чи т.п.)
5. Знає роди дереворізьби.
6. В домівці виготовить табльо про різьбарство, подасть предмети дереворізьби та переведе з гуртком гутірку на цю тему.
7. Відвідає музей, головню відділ різьбарства, з гуртком або групою.

Сальонові Танці

ГРУПОВА ВМІЛІСТЬ - ОДНОРАЗОВА

1. Знає загальну історію сальонових танців, де і як започаткувалися.
2. Знає про походження:
  - а) вальсу
  - б) танга
  - в) польки
  - г) одного більш модерного танка, н.пр. 'swing', 'hustle', інше
3. Візьме участь у курсі який навчить, та зможе затанцювати:
  - а) вальс
  - б) танго
  - в) польку
  - г) принаймні один модерний танець 'swing', 'hustle', інше
4. Вміє розпізнати по музиці, сальоновий танець, який мається до неї затанцювати.
5. Продискутує з гуртком, як впродовж років мода сальонових танців змінялася.
6. Знає правила етикету у танцювальній залі.
7. Розуміє правила змагань у професійних сальонових танцях та з гуртком подивиться на відео такого змагання.
8. Розкаже, яке відношення має пластовий закон до сальонових танців.

Сигналізація – Комунікація

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає про історію сигналізації та різні способи комунікації в минулому і тепер.
2. Знає умовні знаки та азбуку морзе.
3. Знає міжнародні сигнали для покликання помочі, та вміє правильно їх вживати. Приготує стінку до курінної кімнати і летючку для свого гуртка.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Сигналізації I
2. Виконає наступні завдання:
  - а) докаже, що може скоро відчитати депешу морзе з паперу.
  - б) докаже, що може відчитати депешу морзе прапорцями 'на око'
  - в) вивчить групування азбуки семафору, та приготує стінку до курінної кімнати.
3. Приготує теренову гру і включить у гру умовні знаки, семафор і морзетку до успішного переходу траси.
4. Розкаже підчас сходу що таке телеграф і геліограф, і як їх можна уживати до комунікації.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Сигналізації I і II
2. Надасть і прийме депеші (не менше 35 слів) вживаючи азбуку Морзе на віддаль 500 метрів.
3. Відвідає музей, головно відділ комунікації (зв'язку), з гуртком, і опише про цю прогульку до хроніки. Головні інформації з тої прогульки запише і приготує гутірку для молодшого гуртка.
4. Зорганізує з кількома гуртками змаг з комунікації.
5. Докаже знання семафору. Може надавати та приймати депешу семафором.

Скавтове Побратимство

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає в загальному історію світового Скавтіngu.
2. Знає про ціль Пласту та відносини Пласту до інших скавтських організацій та Світового Скавтського Бюро.
3. Знає про ВОСМ (Всесвітня Організація Скавтського Руху) і яка ціль цього об'єднання.
4. Знає про інші скавтські організації, які діють в цій державі.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Скавтового Побратимства I.
2. Познайомиться із групою інших скавтів в околиці де живе, та попросить їх відвідати станицю, або відвідає їх. Опише про таку зустріч до пластового журналу 'Юнак'.
3. Листується протягом 6 місяців з юначкою/юнаком в Україні. Листи передасть до хроніки.
4. В домівці розвісить список/адресар скавтів, які бажають переписуватися з пластунами. Заохотить юнаків/чок листуватися.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Скавтового Побратимства I і II.
2. Виготовить табличку, яку можна повісити у домівці, мапу світу. Позначить де знаходяться в світі пластові організації, як і також світові скавтські організації. Включить на мапі символіку тих скавтських організацій (н.пр. наша лелійка), і по змозі розмалює правильними кольорами.
3. Переведе з молодшим гуртком, або з впорядниками у станиці, гутірку про здобуте знання про життя інших скавтів в світі.

Скелелаження

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Пояснить що це є скелелаження/скелярство, а чим воно відрізняється від горолаження і альпіністики.
2. Вживає правильне назовництво для скелелаження.
3. Розкаже про систему оцінювання трас.
4. Вживає правильну систему зв'язку для скелелаження.
5. Знає правила безпеки та засади поведінки для скелелаження, а головню:
  - а) типи небезпек і як їх оминати
  - б) вимоги безпечної прогульки скелелаження
  - в) як використовувати і опікуватися ливною, стрічками, шоломами, черевиками, карабінком, альпійським поясом та приладдям до забезпечення
  - г) засади доброї поведінки
  - г) правила безпеки щодо способів скелелаження
  - д) де і як шукати помочі в разі випадку
6. Розуміє яку фізичну вправність вимагає скелелаження та продемонструє відповідні руханкові вправи до підготовки.
7. Вміє зав'язати слідуочі вузли та знає де їх використовувати:
  - а) водний
  - б) повторну вісімку
  - в) рибальський
  - г) подвійний рибальський
  - г) зашморг мунтера
  - д) р'ятівничу петлю
8. Відбуде одноденну прогульки на скелю, де візьме участь в скелелаженні під опікою та за інструктажем кваліфікованого інструктора.
9. На вищезгаданій прогульці продемонструє:
  - а) засвоєння всіх вищезгаданих точок
  - б) як вбирати альпійський пояс та прив'язуватися до ливни
  - в) як використовувати різні опори, вирубки та зачіпки
  - г) способи лаження і злаження
  - г) як забезпечуватися
  - д) як робити траверз
  - е) як спускатися

Скіперство

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Здобуде вмiсть Плавання I.
2. Знає правила безпеки на рiзного рода суднах; вiяснить правила навантаження малих суден.
3. Знає систему реєстрації та ідентифікації човнів.
4. Знає урядово приписаний виряд для човна і його вжиток.
5. Знає що робити коли людина впаде з човна, коли човен перекинеться та коли човен загорить.
6. Знає урядово приписану систему свiтел на судні, вичислить важливі сигнали трубами між суднами та інші сигнали небезпеки.
7. Знає урядову систему означення водних шляхів та знає дороговкази на воді та правила при вжитку шляхів.
8. Вміє передбачувати погоду, визнається на системах остороги перед бурією.
9. Знає правила безпеки та реєстрації при вжитку автової причіпки для судна.
10. Вміє повідомити урядову прибережну охорону в часі потреби.
11. Знає як приблизитися та причалити човен до пристані, пояснить як закорити човно серед води на короткий та довший побут з відповідними вузлами.
12. Знає коли відповідно уживати слідуючі якори: грибовий, грапельний, плуговий, адміральський та правильну довжину линви.
13. Знає як опікуватися та переховувати судно та мотор.
14. Знає як вживати веслярський човен.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Скіперства I.
2. Здобуде вмiсть Плавання II.
3. Знає і покаже як уживати урядово приписаний виряд для човна.
4. Знає і покаже що робити коли людина впаде з човна
5. Знає і покаже як уживати сигнали трубами між суднами та інші сигнали небезпеки.
6. Уживати урядову систему означення водних шляхів та дороговкази на воді та правила при вжитку шляхів.
7. Покаже як впустити човен на воду з причіпки тоді покаже як знов підійняти його з водина причіпку.
8. Знає і покаже як
  - а) перевірити устаткування на човні
  - б) перевірити мотор та наповнити бензиною
  - в) застартувати мотор та виплисти з пристані
  - г) кермувати моторівкою 3 кілометри додержуючи всіх правил водних доріг.
9. Приблизить та причалить човном до пристані, та закорить човен серед води на короткий та довший побут.
10. Опікується та переховає судно та мотор на таборі не менше як 5 днів.
11. Повеслує 200 метрів у веслярському човні в простій лінії, оберне човен на одному місці тоді повеслує назад.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Скіперства II.
2. Здобуде вмiсть Плавання III.
3. Приготує, напише та переведе гутірку до вмiлості Скіперство I та II.

Скульптура

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Знає в загальному історію світової скульптури та її головні напр'ямки.
2. Знає в загальному історію української скульптури. Вичислить важніших українських скульпторів XX-го століття.
3. Знає й пояснить різні роди скульптурного матеріалу та техніку їхнього вжитку.
4. Власноручно виконає дві до чотири скульптур, в тім одну тривимірну.
5. На гурткових чи курінних сходинах розповість про одного скульптора українця та його творчість.
6. В домівці виготовить табльо про скульптуру, подасть предмети скульптури та переведе з гуртком гутірку на цю тему.
7. Відвідає музей, головнo відділ скульптури, з гуртком або групою.

Спів

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Вміє заспівати національний гімн, та знає історію його походження, як і автора та композитора.
2. Вміє заспівати пластовий гімн, знає його історію та автора та композитора.
3. Вміє заспівати по 5 пісень із вичислених груп:
  - а) пластової
  - б) церковної
  - в) народної
  - г) коляди
4. Розкаже про ролі пісні в українському побуті, звичаях, культурі.
5. Виконає три пісні, довільного роду, з гуртком на ватрі, чи іншій імпрезі, або заспіває сама/сам.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Співу I.
2. Розповість про розвиток української пісні:
  - а) церковних пісень
  - б) Народних пісень
  - в) Стрілецьких пісень
  - г) пісень УПА
  - г) композиторських пісень
3. Розкаже про роди народних пісень:
  - а) обрядових: коляд, щедрівок, веснянок, купальських і весільних
  - б) історичних пісень та дум
  - в) чумацьких пісень
  - г) побутових пісень та балад
  - г) релігійних і моралістичних/ліричних пісень
4. Заспіває по три пісні із групи пісень в точці 2, та по одній пісні з ділянок б, в, г, г.
5. Заспіває п'ять пісень довільного вибору. Виконуючи їх, звернути уваги на відповідне темпо, ритм, інтонацію, дикцію, фразування та динаміку.
6. Навчить гурток одну пісню.
7. Переведе спів з гуртком на одних сходах.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Співу I і II.
2. Підшукає відповідні пісні пов'язані з темою ватри і підготує і переведе програму ватри.
3. Навчить гурток 3 пісні.
4. Переведе з гуртком спів 4 рази.
5. Знає різного роду спів, напр.: оперу, хорівий спів, церковний, балляди та джаз. Приготує гру для одного гуртка із цієї теми.
6. Разом з гуртком підготує програму курінних сходин чи пластову імпрезу – добре до теми сходин 5 пісень, і переведе програму. Опише цю подію до хроніки або/і до 'Юнака'.

Спортові Ігри

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає про засади гігієни спорту.
2. Знає про загальні правила трьох видів спорту:
  - фізична заправка
  - підготовка до спорту
  - відпруження м'язів після вправи
3. Знає про значення поняття 'добрий спортсмен', які засади є в доброго спортсмена, і сам практикує їх.
4. Знає загально про роди спорту, спортивні змагання, змагання, олімпіади та мистецтва.
5. Знає правила і бере участь у двох видах спорту.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Спортивних Ігор I.
2. Знає хоч 5 українців першунів в міжнародних спортивних олімпіадах, або інших міжнародних змаганнях.
3. Вправляє 5 родів спорту, та бере участь у змаганнях.
4. Попроводить гурток у підготовці до одного виду спорту (warm up) переведе з ним змагання у спорті, та закінчить тим, щоб проаналізувати їх слабкі та сильні сторони.
5. Переведе з гуртком гутірку під назвою 'в здоровому тілі здорова душа.'

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Спортивних Ігор I і II.
2. Переведе гутірку про історію Олімпіади, та вкаже які головні зміни входять в сьогоднішню Олімпіаду.
3. Розкаже про українських спортсменів в Олімпіадах.
4. Покажеться добрим суддею у 5-ох спортивних ділянках.
5. Вправляє три індивідуальні і три командні види спорту.
6. Запланує для гуртка, куреня чи групи, спортивну Олімпіаду. В програмі Олімпіади включити не менше як 6 різних видів спорту.
7. Напише допис до хроніки або/і до 'Юнака'.

Стріляння з Лука

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає і розкаже про:
  - а) історію лучництва
  - б) правила безпеки при стрілянні з лука
  - в) загальні закони лучництва
2. Опише в загальному роді луків.
3. Назве частини лука і стріли, та інші приладдя до стріляння (напр. ціль) та покаже як їх уживати.
4. Змайструє примітивний лук та стріли для вжитку й продемонструє їх.
5. Вистрілить з лука 10 разів, і попаде в ціль принайменше 7 разів.
6. Знає і покаже правильну позицію при стрілянні з лука.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Стріляння з Лука I.
2. Пояснить і продемонструє 7 засадничих точок в стрілянні луком.
3. Візьме участь у трьох змаганнях стріляння з лука, АБО вистрілить з лука 20 разів на віддалі 20 метрів і з того здобуде 100 точок.
4. У домівці розвісить табльо з рисунками лука, та опише правильно частини лука і стріли, та інші приладдя до стріляння.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Стріляння з Лука I і II.
2. Здобуде посвідку, що відбув курс зі стріляння з лука.
3. Підготує гурток на перший ступінь 'Стріляння з лука' - це зробить теоритично як і практично, та зробить аналізу зі своєї праці. Про це напише допис до хроніки або/і до 'Юнака'.

Стріляння з Рушниці

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Розкаже про початкову історію та сучасні роди рушниць
2. Пояснить точно правила безпеки:
  - а) як поводитися з незарядженою рушницею
  - б) як поводитися при заряджуванні рушниці
  - в) як поводитися при чищенні її
  - г) як перевозити рушницю в авті
  - г) як переносити в місті та в лісі
  - д) як перелазити через пліт
3. Вміє наставити правильно приціли.
4. Вміє розібрати рушницю для прочищення і вміє зложити її.
5. Вживаючи 22 каліброву рушницю, вистрілить 10 разів з віддалі 50-ти стіп до тарчі А-17 (лежача позиція) і здобуде 60 точок.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Стріляння з Рушниці І.
2. Пояснить гурткові точно правила безпеки, і продемонструє.
3. Розкаже гурткові коротко історію про розвиток рушниці.
4. Назве кожен частину рушниці, вживаючи української термінології, та пояснить їх функцію.
5. Пояснить і покаже, як забезпечити рушницю, розладувати її, і передавати її.
6. Вистрілить принайменше 15 набоїв на 50 стіп до тарчі, застосовуючи усі правила безпеки і здобуваючи принайменше 60 точок.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Стріляння з Рушниці І і ІІ.
2. Дасть гутірку молодшим про роди рушниць, і вміє розпізнати їх.
3. Виготовить табльо про роди прицілів.
4. Покаже, як накладати телескоп на рушницю.
5. Візьме участь у 3-ох змаганнях стрілу з рушниці і здобуде 100 точок в одних змаганнях. Напише про змагання до хроніки або до 'Юнака'.
6. Знає три (3) позиції з яких можна стріляти, лежачи, сидячи і стоячи - продемонструє їх.
7. Відбуде курс стріляння який дає 'NRA' (National Rifle Association).

Суднознавство

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Знає про розвиток суден перед часу праісторичної людини, фенікійських та єгипетських кораблів, грецьких та римських бірем і орирем, до човнів вікінгів та турецьких галер.
2. Знає роди кораблів у середновіччі та початках нової доби.
3. Знає про розвиток вітрильних кораблів аж до золотої доби кліперів.
4. Опише перші кораблі порушувані парою та застосування заліза при будові кораблів.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Суднознавства І
2. Опише розвій механічного погону від парової машини аж до ядерного реактора.
3. Нарисує слідувачі судна: кет, слуп, кеч, джавль, кутер, кліпер, барка, баркентина, бриг, та бригантина
4. Опише головні роди сучасних воєнних та торговельних кораблів
5. Розкаже про флоту княжих і козацьких часів та історію розвитку української державної фльоти ХХ-го століття. Розкаже які судна належать до державної фльоти.
6. Розпізнає морські прапори 20 країв.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Суднознавства ІІ
2. Приготовить, напише та переведе гутірку до вмілості Суднознавства І і ІІ

Табірництво

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Має свій власний таборовий виряд та пояснить потребу кожної речі - наплечника, спимішка, шатра (може бути гурткове), ідунки, лямпки, компасу, тощо.
2. Відбуде два або три тижні пластового таборування у шатрі як пластун прихильник.
3. Докладно пояснить:
  - а) як підбирати догідне для таборування місце
  - б) що належить до таборового, гурткового або курінного виряду, а що до особистого
  - в) які є способи укладу шатер
  - г) забезпечення табору від вогню
  - г) потребу вдержання чистоти на таборі
  - д) засади ліквідації табору
  - е) як зберігати екологічний балянс під час таборування: довкілля, дерева, чистоти, тваринного світу
4. Виконає щонайменше три (3) із слідуєчих таборових робіт: стояк на менажки, стояк на черевики, стояк на рушники, вішак на одяг, прикрасу біля машту або шатра, інше особисте завдання
5. Поставить самому чи з гуртком двоособове шатро, та забезпечить його відповідно.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Табірництва I.
2. Відбуде два або три тижні пластового таборування у шатрі як пластун учасник.
3. Виконає щонайменше 5 із поміж слідуєчих таборових робіт:
  - а) три із точки ч. 3, перший ступінь (нова робота!)
  - б) дві із слідуєчих: ліжко (лежанка), полиця в шатрі, лавка, східці
4. Розкаже різницю між вогником і ватрою.
5. Збудує з гуртком вогник і розпалить його. Подбає про порядок і безпеку перед і після вогнику.
6. Знайде відповідне місце на ватру, запроєктує та збудує ватру з гуртком чи куренем і розпалить її. Відтак загасить ватру та упорядкує вживане місце.
7. Зробить проєкт розставлення шатер для куреня підчас табору чи прогульки. Візьме активну участь в будові щонайменше двох зі слідуєчих таборових споруд: машту або морської щогли, браму, лятрину, полевого стола.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Табірництва I і II.
2. Відбуде два або три тижні пластового таборування у шатрі як пластун розвідувач (може бути КВТ або ЛШ/ШБ, але не спеціалізаційний.)
3. Заплянує та переведе принайменше триденний курінний чи гуртковий табір. Підшукає місце, розтабурується, зорганізує кухню, та зліквідує табір.
4. Підготує гурток чи курінь відповідними інструктажами.
5. Проаналізує та позвітує про перебіг проведеної праці.

Три Пера

Одне Пера, Два Пера і Три Пера юнацтво не здає на рівні проб, але на рівні спроможностей і знання.

1. Здобуде слідуєчі вмілості: Одне Пера, Два Пера та Перша Допомога.
2. Предложить дозвіл від батьків на письмі.
3. Після основної підготовки та виконання повищих вимог, відбуде ОДИНЦЕМ триденну прогульку на підставі затвердженого інструктором пляну. Прогульку виконати за такими вказівками:
  - а) дозволений виряд: пластовий однострій, куртка, один коц, дощевик або пластикова плахта, ніж, олівець, записник, шнурок, менажка, три сірники та їжа на два дні (не більше чим 2500 кальорій для дівчат, а 3000 для хлопців)
  - б) протягом першої доби задержати цілковиту мовчанку, збудувати шалас та варити для себе. Записувати всю діяльність і вражіння до записника.
  - в) протягом другої доби замаскувати своє місце, варити для себе, та поводитися так, щоб не бути ніким заприміченим. Продовжувати вписувати себе до записника.
  - г) протягом третьої доби жититися тільки лісовою поживою та продовжувати вписи до записника.
4. Напише точний звіт із своїх переживань та передасть його разом із саписником інструкторові.

Український Амбасадор

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Знає про свободу й права людини, гарантовані чартером Об'єднаних Націй (United Nations Charter), знати як ці права зберігаються в країні свого поселення та як в Україні тепер, і в минулому.
2. Викажеться літературою важливих історичних пам'яток України. Знає які є пам'ятники, музеї чи мистецькі галерії, збудовані або влаштовані українськими поселенцями в даному місті перебування та в країні свого поселення.
3. Підготує і виголосить доповідь поза Пластом на одну з таких тем:
  - а) стан сучасної України
  - б) українські дисиденти в Україні
  - в) важливіші пам'ятки архітектури на Україні
  - г) українці світової слави: мистці, поети, науковці і т.п.
  - г) українські народні звичаї
  - д) українська церква (обряд)

АБО

3. Запроєктує і самостійно, або з гуртком, виконає програму чи одну точку з українською тематикою на міжнародню імпрезу (скавтову, шкільну, міжнародний день жінки і т.п.)
4. Приготовить альбом визначних українців у країні поселення або в діаспорі.

Філателія

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Має збірку поштових марок, упорядкованих в альбомі:
  - а) загальну, не менше як 500 марок, або
  - б) з одної держави, не менше як 100 марок, або
  - в) з одної тематики (скавтові, квіри, звірята, птахи і т.д.) не менше як 75 марок
2. Розуміється на філателістичних каталогах. Знає засади виміни марок. Про це розповість на сходинах.
3. Знає загально історію поштової марки.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Філателії I.
2. Розкаже в загальному про українські державні марки.
3. Розкаже в загальному про українські недержавні марки (н.пр. пластові.)
4. Розкаже як правильно зберігається марки щоби їх не пошкодити, і які є найкращі способи втримати вартість тих марок.
5. На сходинах принесе свою збірку і покаже усім. Переведе з гуртком інструктаж про збереження колекції, як їх збирати і коротку історію тих марок.
6. Знає які є філателістичні журнали і клуби свого краю. Може сказати що знає про конверти 'першого видання,' і як їх можна набути.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Закріпить засади точок Філателії I і II.
2. Постійно слідкує за появою нових марок. Може доказати, що власна колекція збільшається поступенно. На сходинах принесе деякі книги і розкаже про найцікавіші здобутки.
3. Розкаже як бути обережним при виміні і купні марок - фальсифікати, нелегальні видання, і т.д.
4. Зорганізує прогульку до філателістичного відділу музею або запланує прогульку до філателістичного відділу головної пошти де вислухає гутірку про спосіб прибрання нових марок до ужитку держави.

Фільмування

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Вміє орудувати фільмовим апаратом і потрібним приладдям.
2. Пояснить що таке сочка (об'єктив), прислона, наświetлення та наставлення на гостро (фокусування.)
3. Вміє орудувати світломіром.
4. Знає роди фільмів та коли їх вживати.
5. Знає в загальному історію кінофільму.
6. Накрутить фільм (найменше 50 стіп) і зробить його редакцію. Фільм має ілюструвати якусь розповідь.
7. Влаштує показ фільму гурткові або куреневі.
8. Знає як переховувати фільми.

Фінансова Зарадність

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. З реклам в газеті знайде собі працю на підставі диплому середньої школи і знання, що можна здобути у середній школі: писання на машинці, на комп'ютері, право їзди автом, тощо.
2. З реклами в газеті знайде собі помешкання відповідне до платні знайденої роботи і в околиці можливого доїзду до даної роботи. Можна мати співжителя і ділитися коштом помешкання.
3. Вирахує скільки буде дійсна платня після стягнення федерального і стейтового податків і 'Сошіял секюриті'.
4. Напише мен'ю для себе на тиждень. Виробить особистий харчевий бюджет базуючися на рекламах в газеті.
5. Вирахує місячні видатки, беручи до уваги всі особисті потреби.
6. Виповнить подання на щадниче конто.
  - Виповнить карточку на вклад (депозит), щоб вложити гроші до банку.
  - Вирахує кількість відсотків виплаченого даним контом на вложену суму.
  - Виповнить карточку, щоб вибрати дану суму грошей з щадничого конта.
7. Виповнить подання на чекове конто.
  - Виповнить карточку на вклад на чекове конто.
  - Запише вложену суму в реєстер.
  - Запише в реєстер і відтягне від суми на конті кошт чеків і конта.
  - Випише 10 чеків, записуючи в реєстер дату, число і суму чеку, кому написано чек, і відтягаючи суму чеку від суми на конті.
  - Підпише одержаний чек, вложить його до банку (на чекове або щадниче конто)
8. Внесе подання на кредитову картку.
  - Вияснить на якій підставі система кредитових карток працює: місячні рахунки,
  - відсотки за довг, кара за спізнену заплату.
  - Вияснить позитиви і негативи кредитової картки.

Фотографія

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Має власний фотографічний апарат і потрібне для нього приладдя; знає як ними орудувати.
2. Пояснить що таке сочка, прислона, наświetлення та наставлення на гостро (фокусування.)
3. Вміє орудувати світломіром.
4. Знає роди фільмів та паперів, та знає коли який вживати.
5. Зробить 10 чорно-білих та кольорових знімок, з того три до п'ять у кімнаті (вживаючи спалах) та дві до три з природи.
6. Зробить бодай 5 світлин які ілюстрували б якусь подію.
7. Знає як викликати фільм та світлини, як поводитися з хемікаліями та як робити побільшення. При змозі, може самому викликати чорно-білий фільм.
8. Знає загально історію фотографії.
9. Влаштує самостійно, або з гуртком/групою, виставку світлин або показ прозірок, або альбом власних знімок.

Хороводи – Гагілки

ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

1. Пояснить що це хоровід. Розкаже про походження хороводів.
2. Пояснить що це гагілки. Розкаже про повстання та тематику гагілок.
3. Знає кроки та слова до 6-ох гагілок і разом з гуртком або групою їх виводить.

ДРУГИЙ СТУПІНЬ

1. Знає 5 груп різних гагілок. Подасть і пояснить один приклад з кожної групи:
  - розмовної
  - фігуральної
  - сценічної
  - ритмічної

Розкаже історію розвитку тих гагілок і значення кожної гагілки.

2. Уложить в'язанку (6-10) гагілок.
3. Навчить гурток одну гагілку.
4. Візьме участь у виведенні гагілок.

ТРЕТІЙ СТУПІНЬ

1. Переведе дві гутірки про походження хороводів і гагілок.
2. Підготує сама/сам, або з гуртком, виступ гагілок. (6-10)
3. Навчить гурток 3 нові гагілки чи хороводи.
4. Підчас Великодних свят організує і переведе гагілки біля церкви. Опише про це до хроніки і до 'Юнака'.

Якірництво

ОДНОРАЗОВА ВМІЛІСТЬ

1. Пояснить значення та вартість якорів у мореплавстві.
2. Назве всі частини адміральського якора та опише його дію.
3. Знає коли вживати грибовий, грапельний і плуговий якорі; опише їхню дію.
4. Дослідить дно перед якоренням, вибере відповідний рід якора та правильну довжину линви.
5. Правильно заякорить судно; вияснить всі обставини, які слід брати під увагу.
6. Правильно піднесе якір та відпливе з місця заякорення.
7. Назве всі частини ланцюгового верпа та позначить його знаками глибини.
8. Прикріпить якір до верпу; покаже відповідні вузли.
9. Знає як і коли треба вивести якір від судна перед якоренням.
10. Вияснить що таке "mooring", якорення двома якорами на одному верпі.